

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

INDBYDELESESSKRIFT

til

den offentlige Examen

i

Christiania Kathedralskole

1851.

De syv første, og den treogtredive Sang

af

Dantes Inferno

(la divina commedia)

oversatte i Originalens Versemaal

af

CARL MÜLLER,

const. Adjunct.

Christiania.

Det Steenske Bogtrykkeri.

Nærværende Oversættelse af nogle Sange af Dantes divina commedia er, naar undtages en ubetydelig Deel, som er fuldført i den sidste Tid, ikke skrevet med den Tanke for Øje, at den nogensinde skulde blive forelagt Publicum. Den blev paabegyndt i en længere Feries ledige Timer, og siden, under jevnlige Afbrydelser, fortsat deels som en Adspredeelse, deels som en Övelse. Da jeg, i den Tanke, at jeg muligens turde offentliggjøre den, havde paataget mig Udgivelsen af Skolens Program for dette Aar, begyndte jeg først, ved at gjennemsee mit Manuscript, at erkjende, hvor godt det havde været om jeg havde fulgt det gamle Horatsiske "nonum prematur in annum." Men da var Tiden for knap til at levere noget Andet, og jeg maatte lade den trykke.

Hvis jeg nu troede ved min Oversættelse at skulle kunne erstatte dem, der ikke kjende Digteren i Originalen, Savnet af denne Læsning, eller at kunne give dem, der blot have hørt tale om den udödelige Digter, et fuldstændigt Begreb om hans Höjhed og Skjünhed, da tilstaaer jeg, at jeg havde vist Digteren en slet Tjeneste. At oversætte ham saaledes var ikke et Værk efter min Evne; ja forsaavidt Nogen af de mange Oversættere, der i andre Sprog have gengivet Dante, har havt dette Maal for Øje, turde man vel erklære det for uopnaaet og uopnaaeligt. Jeg for min Deel føler alt for vel, at jeg har maattet renoncere paa at afspejle Skjönheten; jeg har derfor sat det som mit Maal, saavidt jeg paa Grund af den tvungne Form fandt det gjörligt, saa nøje som muligt at gjengive Tanken.. At jeg i den-

ne Bestræbelse nu og da har overvundet en Vanskelighed vil maaske En og Andenindrömmen, om jeg end maa finde mig i, at man ej altid vilindrömmen, at jeg har overvundet den heldigt.

Ved at lade Originalens Text trykke ved Siden af Oversættelsen, har jeg, som den tydske Oversætter A. Kopisch i samme Anledning bemærker i Fortalen til sit Værk, "ikke havt til Hensigt at prale af dens Troskab, men det er gjort for deres Skyld, som ved Hjælp af Oversættelsen ville nyde Originalens uopnaaelige Skjönhed—." Just derved har jeg troet maaske at kunne undskylde det Dristige i mit hele Foretagende, at jeg har haabet, at En og Anden ved Oversættelsen kunde opfordres til at gjøre sig bekjendt med Digteren selv i hans eget Sprog. Et Hjælpemiddet i denne Retning er, saavidt jeg veed, endnu hverken her eller i Danmark fremkommet.*)

De under Texten tilføjede Anmærkninger ere, tildeels ordret, tagne af A. Kopisch's tydske Udgave og Oversættelse (Berlin 1842), deels af Biagioli's Udgave af Dante (Paris 1818).

Christiania den 18de Juni 1851.

*) Af den svenske af Böttiger udgivne Oversættelse, der er uden Riim og derfor vel saa meget troere, var for eet Aar siden, saa vidt jeg veed, udkommet omtrent to Sange; siden har jeg Intet seet af den. Om der forresten existerer nogen svensk Oversættelse af Dante er mig ubekjendt.

Trykfejl.

Side 5. Anm. Linje 4 f. n.	antages l. antoges.
— 14. — —	4 f. n. Selvios l. Silvius's.
— „ — —	4 f. n. nedslag l. nedsteg.
— 39. — —	3 f. n. Anchizes's l. Anchises's.

THE INFERNO.

INFERNO.

DELL'INFERNO

CANTO PRIMO.

Nel mezzo del cammin di nostra vita
Mi ritrovai per una selva oscura,
Che la diritta via era smarrita; 3
Ah! quanto a dir qual' era è cosa dura
Questa selva selvaggia, ed aspra, e forte,
Che nel pensier rinnova la paura! 6
Tanto è amara, che poco è più morte.
Ma per trattar del ben ch' i' vi trovai,
Dirò dell' altre cose ch' i' v' ho scorte. 9
I' non so ben ridir com' i' v' entrai;
Tant' era pien di sonno in su quel punto,
Che la verace via abbandonai. 12
Ma po' ch' i' fui appiè d'un colle giunto,
Là ove terminava quella valle,
Che m'avea di paura il cuor compunto; 15

I. Ester Ps. 90 V. 10, hvor et Menneskes Dage sættes til 70 Aar, bliver Livets Midte det 35te. Dante var født 1265; sin Vandring sætter han da i Jubelaaret 1300. Hvad Dante, som døde 1321, efter den Tid selv oplevede, lader han i Digtet fremtræde som Forudsigelser,

HELVEDE.

FÖRSTE SANG.

Midt paa den Vej, hvortil vort Liv er bundet,
Jeg fandt mig i en Skov, hvem Mulmet dækker,
Hvori hver lige Vej var reent forsvundet. **3**
Ak! til at skildre den min Kraft ej strækker,
Den vilde, tykke Skov, hvor Rædsler trued,
Saa at ved Tanken end min Frygt den vækker; **6**
Saa fæl, at knapt jeg meer for Döden grued';
Men for at nævne hvad af Godt mig hendte,
Jeg Andet melde vil, som der jeg skued'. **9**
Ej veed jeg ret hvordan mit Fjed jeg vendte
Derind; saa havde Sövnen Magten faaet
Da for mit Blik den sande Vej sig endte. **12**
Men da til Höjens Fod jeg havde naaet,
Der, hvor den hørte op den lange Slette,
Som saa med Frygt mit Hjerte havde slaaet, **15**

2. Den mørke Skov er den i Timeligheden bilda Hob af Uvidende, Uvirksomme og Ugudelige.

11. Sövnen ø: den menneskelige Svaghed, som bringer os til at glemme Gud og hans Ord.

12—13. Sletten (i Texten eg. Dalen) er Timeligheden; Höjen er Opløftelsen til Gud.

- Guarda' in alto, e vidi le sue spalle
 Vestite già de' raggi del pianeta
 Che mena dritto altrui per ogni calle. 18
- Allor fu la paura un poco queta,
 Che nel lago del cuor m'era durata
 La notte ch' i' passai con tanta piéta. 21
- E come quei che con lena affannata
 Uscito fuor del pelago alla rivà,
 Si volge all'acqua perigiosa e guata; 24
- Così l'animo mio, ch' ancor fuggiva,
 Si volse 'ndietro a rimirar lo passo
 Che non lasciò giammai persona viva. 27
- Poi ch'ebbi riposato 'l corpo lasso,
 Ripresi via per la piaggia diserta,
 Si che 'l piè fermo sempre era 'l più basso. 30
- Ed ecco, quasi al cominciar dell'erta,
 Una lonza leggiera e presta molto,
 Che di pel maculato era coperta. 33
- E non mi si partia dinanzi al volto;
 Anz' impediva tanto 'l mio cammino,
 Ch' i' fui per ritornar più volte volto. 36
- Temp' era dal principio del mattino,
 E 'l sol montava 'n su con quelle stelle
 Ch'eran con lui quando l'amor divino 39

17. Planeten er Solen, her i Modsatning til Maanen (Philosophien), den fuldkomne Erkjendelse, den guddommelige Inspiration.

29—33. Skraaningen er det Guddommelige, hvorved han har reddet sig. Den er øde saalænge man ej vandrer den sande Vej, som er Christus; da Dante endnu ej vandrede den, møder ham Dyrene, Pantheret, (V. 33) Löven (45) og Ulven (V. 49). Cfr. Prof. Jeremias Cap. 5 V. 6. "Derfor haver en Löve af

Jeg skued op og saae dens Skuldre klædte	
I Straaleglandsen af Planeten tindre,	
Som leder Andre frem paa Stier rette.	18
Da følte jeg min Frygt alt meget mindre,	
Som i den Nat, mens jeg i Sorgen irrer	
Sig havde sänket iiskold i mit Indre.	21
Som den, hvem, aandelös, hans Skräck forvirrer,	
Naar han fra Havet Stranden frelst berörer	
Mod Bölgen vender sig og vildt han stirrer,—	24
Saa og min Sjæl, som end sin Frygt kun hörer,	
Sig vendte for med Blikket at omfatte	
Den Vej, som Ingen ud til Livet förer.	27
Da hvilt jeg havde mine Lemmer matte,	
Jeg vaersomt langs den öde Skraaning skrider,	
Saa den Fod lavest var, som fast jeg satte.	30
Og see, ej langt paa Vejen end det lider,	
Et Panther hurtigt, let, jeg mon opdage,	
Bedækt med Pletter var dets lyse Sider.	33
Og ej ifra mit Blik det bort vil drage;	
Tvertom, det saa min Gang forhindre vilde,	
At tidi jeg standsed' for at gaae tilbage.	36
Just Morgnen bredte sine Straaler milde,	
Og Solen steg og hine Stjerner leded,	
Som fulgte den, da først Algodheds Kilde	39

Skoven slaget dem, en Ulv om Aftenen skal forstyrre dem, en Parder vaager og lurer mod deres Støder“ o. s. v. Pantheret er den sandelige Lyst.

36. Herved betegnes Foraarets Tid da Solen gaaer op Væderens Tegn. Verden antages skabt om Hösten, da Paradisets Traer ved Skabelsen stode i Frugt; da Dante sætter Paradiset paa den anden Halvkugle, maatte han paa den Tid antage Foraar paa vor Halvkugle.

- Mosse da prima quelle cose belle;
 Sì ch' a bene sperar m'era cagione
 Di quella fera la gajetta pelle, 42
 L'ora del tempo, e la dolce stagione:
 Ma non si, che paura non mi desse
 La vista, che m' apparve, d'un leone. 45
 Questi parea che contra me venesse
 Con la test' alta e con rabbiosa fame,
 Si che parea che l'aér ne temesse. 48
 Ed una lupa, che di tutte brame
 Sembiava carca con la sua magrezza,
 E molte genti fe' già viver grame: 51
 Questa mi porse tanto di gravezza
 Con la paura ch' uscia di sua vista,
 Ch' i' perde' la speranza dell'altezza. 54
 E quale è quei che volentieri acquista,
 E giunge 'l tempo che perder lo face,
 Che 'n tutti suoi pensier piange e s'attrista: 57
 Tal mi fece la bestia senza pace,
 Che, venendomi 'ncontro, a poco a poco
 Mi ripingeva là, dove 'l sol tace. 60
 Mentre ch' i' rovinava in basso loco,
 Dinanzi agli occhi mi si fu offerto
 Chi per lungo silenzio parea fioco. 63
 Quand' i' vidi costui nel gran diserto,
 Miserere di me, gridai a lui,

45. Synet af Löven er Betragtningen af Voldshandlinger i Verden.

49. Ulvinden er Billeder på Begjærlighed efter de jordiske Ting. Bibelens Ulv er her blevet til en Ulvinde for nærmest at henlede Tanken paa den Romerske Curie, mod hvis Rov-

Den skjönne Verden for dens Blikke breded', —	
Saa at mig alting syntes Haab indgyde:	
Den Glands, som Dyrrets Hud imod mig spreded',	42
Morgenens Stund og Aarets Tide den blide;	
Men dog ej saa, at ej min Frygt det vækked'	
Da jeg en Löve saa imod mig skride.	45
Just mig den syntes süge mens den strækked'	
Sit Hoved höjt; den voldsom Hunger jager,	
Saa Luftens selv mig tyktes den forskrækked':	48
Og en Ulvinde, som, skjönt ganske mager,	
Af alle Lyster syntes fuld, og sæknte	
Alt mangt et Land og Folk i Nöd og Klager, —	51
Saa blytung Frygt om hvert mit Led den hængte	
Ved Rædslen, som mig hendes Aasyn sender,	
At paa at Höjden naae ej meer jeg tænkte.	54
Som den Mand er, hvem Fordeel og Vinding blender,	
Og Tiden kommer, som ham Alt frariver,	
Saa at han klager kun og vrider Hænder, —	57
Saadan mig Dyret ingen Hvile giver,	
Men, kommende imod mig meer og mere,	
Det did, hvor Solen tier, ned mig driver.	60
Mens mine Fjed mig saa mod Dybet bære,	
See, en Gestalt mon mine Öjne möde,	
Af langvarig Taushed syntes hæs han være.	63
Da jeg ham skued midt i Örknens Öde:	
„Forbarm Dig over mig!“ min Rüst jeg hæved,	

gjerrighed Dante overalt ivrer. Det latinske **Lupa** betyder ogsaa Skjöge, i Bibelen ofte om Afgudsdyrkere, cfr. V. 101.

58. Andre forbinde senza pace med bestia, det rastlöse Dyr.

62. Virgil, den bedre menneskelige Indsigt, udsendt fra Himmelnen til Digerens Bistand.

Qual che tu sii, od ombra, od uomo certo.	66
Risposemi: non uomo, uomo già fui, E li parenti miei furon Lombardi E Mantovani per patria amendui.	69
Nacqui sub Julio, ancorchè fosse tardi, E vissi a Roma, sotto 'l buono Augusto, Al tempo degli Dei falsi e bugiardi.	72
Poeta fui, e cantai di quel giusto Figliuol d'Anchise, che venne da Troja, Poichè 'l superbo Illion fu combusto.	75
Ma tu, perché ritorni a tanta noja? Perchè non sali il diletoso monte, Ch' è principio e cagion di tutta gioja?	78
Or se' tu quel Virgilio, e quella fonte Che spande di parlar si largo fiume? Risposi lui con vergognosa fronte.	81
O degli altri poeti onore e lume, Vagliami 'l lungo studio e 'l grande amore Che m' han fatto cercar lo tuo volume.	84
Tu se' lo mio maestro e 'l mio autore: Tu se' solo colui da cu' io tolsi Lo bello stile che m' ha fatto onore.	87
Vedi la bestia per cu' io mi volsi: Ajutami da lei, famoso saggio, Ch'ella mi fa tremar le vene e i polsi.	90
A te convien tenere altro viaggio, Rispose, poi che lagrimar mi vide, Se vuoi campar d'esto luogo selvaggio:	93

70. Sub Julio sc. dictatore; men Cæsar blev Dictator perpetuus först 25 Aar efter Virgils Födsel; ancor che fosse tardi vil altsaa her sige: dog var dette noget senere.

Er end Du Menneske, eller En, som döde!“	66
Han svared: „Menneske för, nu Skygge blevet, Og Lombardiet mine Fædre födte, Og Mantuaner var jeg mens jeg leved’.	69
Sub Julio födtes jeg, skjönt seent saa hedte; Förend de falske Guders Tid var omme Jeg leved, mens August sit Spir udbredte.	72
Digter jeg var, og Helten jeg, den Fromme, Anchises Sön besang, som Trojas Sæde Forlod da Iliums sidste Dag mon komme.	75
Men Du! hvi vil til Qvaler ned Du træde? Og ej til Bjergets Tind din Hu Du vender, Som Grund og Ophav er til al Slags Glæde?“	78
“O! saa er Du Virgil, det Væld, som sender Saa rig en Ström af Ord med Toner sære?“ Jeg sa'e mens Rödme paa min Pande brænder.	81
“O Du de andre Skjaldes Lys og Ære! Nu gjælde mig min Kjærlighed og Iver, Som mægtig drev mig af dit Værk at lære.	84
Du er min Mester, Du mit Mönster bliver, Du er alene den, til hvem jeg skylder Al Ære for hvad Godt og Skjönt jeg skriver.	87
See Dyret hist, som mig til Flugten tryller; Berömte Vise! hjælp mig Du, jeg beder, Thi det med Rædsel mine Aarer fylder.“	90
“Saa maa da skee, at anden Vej Du træder“, Han sa'e, mens Taaren i mit Øje bæver, “Hvis Du vil undflye disse vilde Stæder.	93

87. Dantes foregaaende Værker varc fornemmelig hans vita nuova og flere poetiske Værker.

- Chè questa bestia, per la qual tu gride,
 Non lascia altri passar per la sua via,
 Ma tanto lo 'impedisce, che l'uccide: 96
 Ed ha natura sì malvagia e ria,
 Che mai non empie la bramosa voglia,
 E dopo 'l pasto ha più fame che pria. 99
 Molti son gli animali e cui s'ammoglia,
 E più saranno ancora, infin che 'l veltro
 Verrà, che la farà morir di doglia. 102
 Questi non ciberà terra nè peltro,
 Ma sapienza, e amore, e virtute,
 E sua nazion sarà tra feltro e feltro. 105
 Di quell' umile Italia fia salute,
 Per cui morì la vergine Camilla,
 Eurialo, e Turno, e Niso, di ferute. 108
 Questi la cacerá per ogni villa,
 Fin che l'avrà rimessa nello 'nferno,
 Là onde 'nvidia prima dipartilla. 111
 Ond' io per lo tuo me' penso e discerno,
 Che tu mi segui, ed io sarò tua guida,
 E trarrotti di qui per luogo eterno,
 Ov' udirai le desperate strida, 114

102. Hunden betyder, i Modsatning til Ulven, Iver for de guddommelige Ting.

105. "Hans Födsel skal være mellem Filt og Filt" o: den, Iveren for de guddommelige Ting skal først vaagne i et Hjer-te, som slaaer under simpel Filt; den skal fødes i den frivillige christelige Armoda Klæder; naar en Pave engang fremstaaer, som fatter, at Tidens Bröst er Cleresiets Overdaadighed og Rov-gjerrighed, skal han vide at haandhæve Kirkens sande Værdighed. Andre læse "tra Feltro e Feltro"; han skal fødes mellem Feltro og Feltro, som da skal være en Omskrivning paa

- Thi Dyret, for hvil Skyld dit Raab Du hæver;
 La'er intet Menneske paa dets Vej passere,
 Men hindrer saa ham, at hans Liv det kræver. 96
- Saa ond og grusom dets Natur mon være,
 At stedse til Meer dets vilde Lyst det driver,
 Og efter sit Maaltid kun det hungrer mere. 99
- Mange ere de Dyr og fleer det bliver,
 Med hvem det parrer sig, til langt om længe
 Hunden skal komme, som det Döden giver. 102
- Ham skal ej Jorden nære eller Penge,
 Men Viisdom, Dyd og Kjærlighed, de sande,
 Og om hans Vugge simpel Filt skal hænge; 105
- Han frelse skal Italiens arme Lande,
 For hvem Camilla, Turnus, Nisus finge,
 Med dem Euryalus saa blodig Pande. 108
- Han skal til Flugt fra Sted til Sted det bringe
 Til Helved after, hvor det sine Lænker
 Kasted ved første Slag af Hadets Vinge. 111
- Derfor jeg bedst for Dig det mener og tænker,
 At mig Du følger, og jeg skal Dig drage
 Igjennem evigt Sted fra disse Rænker. 114
- Der Du fornemme skal fortvivlet Klage,

Dantes Velynders, Can Grande's Fødested, Verona, som ligger mellem Byen Feltre og Monte Feltro.

106. Umile Italia; Nogle tænke paa Virgils humile inque videmus Italianam; Andre umile—mansueta. Andre tage det i Betydningen fornødret. Her menes fornemmelig Rom; Turnus og Camilla kjæmpede mod Nisus, Euryalus for Æneas ved dennes Indtagelse af Latium.

114. Det evige Sted er Helvede. Der er, mener han, intet andet Middel til at forlade Lasternes Vildfarelser, end at see deres skeækkelige Følger.

- Vedrai gli antichi spiriti dolenti,
Che la seconda morte ciascun grida. 117
- E poi vedrai color che son contenti
Nel fuoco, perchè speran di venire,
Quando che sia, alle beate genti:
Alle qua' poi se tu vorrai salire,
Anima fia e ciò di me più degna;
Con lei ti lascerò nel mio partire. 120
- Chè quello Imperador che lassù regna,
Perch' i' fu' ribellante alla sua legge,
Non vuol che 'n sua città per me si vegna. 123
- In tutte parti impera, e quivi regge,
Quivi è la sua cittade e l'alto seggio:
O felice colui cu' ivi elegge!
Ed io a lui: Poeta, i' ti richieggio
Per quello Iddio che tu non conoscesti,
Acciocch' i' fugga questo male e peggio, 132
- Che tu mi meni là dov' or dicesti,
Si ch' i' vegga la porta di san Pietro,
E color che tu fai cotanto mesti. 135
- Allor si mosse, ed io li tenni dietro.

117. Nemlig Sjælens.

118. De, der lide i Skjærssilden.

122. Denne Sjæl er Beatrice, Dantes allerede döde, tilbedte Kjærlighedsgjenstand, her allegorisk Troen og Kjærligheden, som, hvor den menneskelige Indsigt svigter, fører Men-

-
- Qvalfulde Aanders fra de svundne Tider,
Som ønske en anden Död stod end tilbage. 117
- Dem sval Du see, som sig i Ilden vride,
Tilfredse dog fordi dem Haabet tröster
Til Salighed at naae naar Tiden lider. 120
- Hvis til d ens Hjem at stige saa Du lyster,
En Sjæl meer höj Dig lede skal; hun kommer
Naar jeg maa vandre hjem til Mörkets Kyster. 123
- Thi han, som hersker hist, den strenge Dommer,
Fordi jeg trodsed ham, vil ej tilstede
Jeg viser Stedet, som de Frelste rummer. 126
- Han hersker overalt; men der hans Sæde,
Der er hans Stad, hans Throne der, den höje;
Lyksalig den, han indböd til sin Glæde!“ 129
- Og jeg til ham: “O lad min Bön Dig böje
Ved Herren, som Du ej at kjende evned,
At Ondt og Værre hist jeg ej maa döje. 132
- Viis mig, o Skjald! de Steder, som Du nævned,
Om jeg St. Peters Porte skue maatte,
Og dem, Du sa'e saa lidet Haab er levnet.“ 135
- Da gik han frem og i hans Fjed jeg traadte.

nesket til Gud. Ester Andre er Beatrice Philosophien (cfr. C. II. V. 76. seqq.

132. Det Onde er hans nuværende Stilling; det Værre Muligheden af at han ej skal komme ud af den, eller det, den maa-ske kan lede til.

CANTO SECONDO.

- Lo giorno se n'andava, e l'aer bruno
 Toglieva gli animai che sono in terra
 Dalle fatiche loro; ed io sol uno 3
 M'apparecchiava a sostener la guerra
 Si del cammino e si della pietate,
 Che ritrarrà la mente, che non erra. 6
- O Muse, o alto ingegno, or m'ajutate:
 O mente, che scrivesti ciò ch' i' vidi,
 Qui si parrà la tua nobilitate. 9
- Io cominciai: Poeta che mi guidi,
 Guarda la mia virtù, s'ell' è possente,
 Prima ch' all' alto passo tu mi fidi. 12
- Tu dici che di Silvio lo parente,
 Corruccibile ancora, ad immortale
 Secolo andò, e fu sensibilmente. 15
- Però se l'avversario d'ogni male
 Cortese fu, pensando l'alto effetto,
 Che uscir dovea da lui, e 'l chi e 'l quale, 18
- Non pare indegno ad uomo d'intelletto:
 Ch'ei fu dell' alma Roma e di suo 'mpero
 Nell' empireo ciel per padre eletto: 21
- La quale e 'l quale (a voler dir lo vero)
 Fur stabiliti per lo loco santo,
 U' siede il successor del maggior Piero. 24

13. Selvios Fader er Æneas, som (cfr. Æneiden VI) nedslag i Underverdenen for belært af sin Fader Anchizes's Skygge, at blive Grunder af det Romerske Rige.

16. Det er: Gud.

ANDEN SANG.

Dagen gik hen, og alt den dunkle Himmel Unddrog de Væsner, som paa Jorden ere, Fra al dens Trængsel; i den hele Vrimmel	3
Kun jeg alene rusted mig at bære Vejens Besvær, de rædselsfulde Scener, Som min Erindring tro skal Andre lære.	6
O Muser! höje Kunst! Kraft mig forlener! Erindring, som mit Syn opskrev, jeg beder, Viis nu din Adel i din ringe Tjener.	9
Og jeg begyndte: "Digter! som mig leder! Min Kraft, hvad jeg formaer, betenk først nøje För paa saa dristig Vandring Du mig stæder.	12
Du har fortalt, at Silvius' Faer, den höje, Til Verdner steg, hvor Livet ej aflader, Forgjengelig selv, og saae med Legemets Öje.	15
Velan, naar han, som Alt det Onde hader, Var naadig ved Tanken om det Værk, han bragte, Det Hvad og Hvordan, hvortil han blev Fader, —	18
Forstanden kan ej ham uværdig agte. Thi han for höje Roma og dets Rige, Udvalgt dertil i Himlen, Grundvold lagde.	21
Og Den og Dette — at jeg sandt skal sige — At vorde var bestemt det hellige Sæde, Som Peters mindre Arvinger nu bestige.	24

18. Rom og dets Magt.

22. Den og Dette o: Rom og dets Rige.

24. Indeholder en Dadel over de daværende vanslægtede

Paver.

- Per questa andata, onde li dai tu vanto,
Intese cose che furon cagione
Di sua vittoria e del papale ammanto. 27
- Andovvi poi lo Vas d'eleziōne,
Per recarne conforto a quella fede,
Ch'è principio alla via di salvazione. 30
- Ma io perchè venirvi? o chi 'l concede?
Io non Enea, io non Paolo sono:
Me degno a ciò nè io nè altri crede. 33
- Perchè se del venire i' m'abbandono,
Temo che la venuta non sia folle:
Se' savio, e 'ntendi me' ch' i' non ragiono. 36
- E qual è quei che disvuol ciò ch' e' volle,
E per nuovi pensier cangia proposta,
Si che del cominciar tutto si tolle; 39
- Tal mi fec' io in quella oscura costa:
Perchè, pensando, consumai la 'mpresa,
Che' fu nel cominciar cotanto tosta. 42
- Se io ho ben la tua parola intesa,
Rispose del magnanimo quell' ombra,
L'anima tua è da viltate offesa: 45
- La qual molte fiate l'uomo ingombra,
Si che d'onrata impresa lo rivolve,
Come falso veder bestia, quand'ombra. 48
- Da questa tema acciocchè tu ti solve,
Dirotti perch' i' venni e quel ch'io 'ntesi,
Nel primo punto che di te mi dolve. 51

25. Nemlig i Æneidens 6te Bog.

27. Pavens Purpurklæde eller Kappe her for den Pavelige Magt.

- Paa denne Gang, Du priser i dit Qvæde,
 Han hørte det, som Grunden monne vorde
 Til Sejeren og Pavens Purpurklæde. 27
- “Udvælgelsens Kar“ den samme Vandring gjorde,
 At Styrke for den Tro han kunde hente,
 Ved hvem vi Frelsen ene haabe turde. 30
- Men jeg? hvorfor? og hvor kan Sligt jeg vente?
 Ej er Æneas jeg og Paulus ikke;
 Jeg ej, ej Nogen værdig det mig kjendte. 33
- Derfor jeg frygter det vil slet sig skikke
 Om jeg paa denne Vandring mig begiver.
 Men, meer end jeg seer dine vise Blikke.“ 36
- Og ret som den, der fattet Plan opgiver,
 Den ene Vilje viger for den anden,
 Saa end ej til det første Skridt det bliver, 39
- Saaledes standsed jeg ved Afgrundsranden;
 Betænksom jeg mit Forsæt sønderbryder,
 Som var saa rask i Sindet mig opstanden. 42
- “Hvis jeg din Tales Mening rigtig tyder,“
 Gjensvared Skyggen af min höje Lærer,
 “Det Fejghed er, som i dit Hjerte byder. 45
- Den tids et Menneskes Sind saa falsk besnærer,
 At end fra herligst Daad han flyer tilbage,
 Som hvert et Syn det skye Dyr forfærder. 48
- Men, at af Banghed ej Du skal forsage,
 Saa hør, hvorfor jeg kom, og hvad mig hendte
 Dengang, da først jeg rörtes ved din Klage. 51

28. Udvælgelsens Kar — σκεῦος εχλογῆς Ap. Gjern. 9.15.
 er Paulus, som blev henrykket i den tredie Himmel, cfr. Cor. XII. 1—4.

- Io era tra color che son sospesi,
E donna mi chiamò beata e bella,
Tal che di comandare i' la richiesi. 54
- Lucevan gli occhi suoi più che la stella:
E cominciommi a dir soave e piana,
Con angelica voce, in sua favella: 57
- O anima cortese Mantovana,
Di cui la fama ancor nel mondo dura,
E durerà quanto 'l moto lontana: 60
- L'amico mio, e non della ventura,
Nella diserta piaggia è impedito
Si nel cammin, che volto è per paura: 63
- E temo che non sia già sì smarrito,
*Ch'io mi sia tardì al soccorso levata,
Per quel ch'io ho di lui nel cielo udito. 66
- Or muovi, e con la tua parola ornata,
E con ciò che ha mestieri al suo campare,
L'ajuta sì, ch' i' ne sia consolata. 69
- I' son Beatrice, che ti faccio andare:
Vegno di loco, ove tornar disio:
Amor mi mosse, che mi fa parlare. 72
- Quando sarò dinanzi al Signor mio,
Di te mi loderò sovente a lui.
Tacette allora, e poi comincia' io: 75
- O donna di virtù, sola per cui
L'umana spezie eccede ogni contento

52. Sospesi ere de, hverken frelste eller fordömte, Hedningers Sjæle, der døde uden anden Synd end Arvesynden, og ere anviste Plads i den Helvede omgivende Rand (limbo). See Canto IV. v. 31. seqq. Et andet Sted siger Dante, at deres Længsel er givet dem til evig Straf.

- Jeg var blandt dem, som længselsfulde vente;
 En Dame da, höj, herlig, paa mig kaldte,
 Saa jeg for hendes Bud at höre brændte. 54
- Meer Glands end Stjernens i det Blik sig malte,
 Og med en Röst, hvori jeg Englen ahner,
 Med Toner milde saa hun til mig talte: 57
- “O paa mit Vink beredte Mantuaner,
 Bekjendt paa Jord, som ej dit Navn forgetter,
 Saalænge den skal vandre sine Baner. 60
- En Ven af mig, men ej af Lykken, sætter
 Saa mangen Hindring paa de Stier vilde,
 Han gaaer, i Skräk, at Frygten alt ham trætter. 63
- Jeg frygter, at han skal sit Maal forspilde,
 Og, efter hvad i Himmels høje Sale
 Jeg hørte, ak! maaske jeg kom forsilde. 66
- Men skynd Dig Du! og med din rige Tale,
 Og det, som Du til Hjælp i Nöden kjender,
 Staa Du ham bi, saa Tröst mig kan husvale. 69
- Jeg er Beatrix, som til ham Dig sender;
 Jeg kom fra Steder, som mig atter drage;
 Kjærlighed gjör, at jeg til Dig mig vender. 72
- Naar jeg til Herren kommen er tilbage,
 Skal tadt for ham dit Navn med Ros jeg hylde.““
 Saa taug hun og til Orde jeg mon tage: 75
- “O Du, den eneste, Dn Dydens Fylde,
 Som hæver Mennesket over Alt, som nyder

53. Beatrice.

76. Alene ved Læren om Gud og Aabenbaringen (Beatrice)
 overträffer Menneskene alt Andet i Verden. Cfr. C. I. V. 122.
 Ann.

Da quel ciel ch' ha minori li cerchi sui:	78
Tanto m'aggrada il tuo comandamento,	
Che l'ubbidir, se già fosse, m'è tardi;	
Più non t' è uopo aprirmi 'l tuo talento.	81
Ma dimmi la cagion, che non ti guardi	
Dello scender quaggiuso in questo centro	
Dall' ampio loco, ove tornar tu ardi.	84
Da che tu vuoi saper cotanto addentro,	
Dirotti brevemente, mi rispose,	
Perch' i' non temo di venir qua entro.	87
Temer si dee sol di quelle cose,	
Ch' hanno potenza di fare altrui male:	
Dell'altre no, che non son paurose.	90
Io son fatta da Dio, sua mercè, tale,	
Che la vostra miseria non mi tange,	
Nè fiamma d'esto incendio non m'assale.	93
Donna è gentil nel ciel, che si compiange	
Di questo 'mpedimento, ov' i' ti mando,	
Si che duro giudicio lassù frange.	96
Questa chiese Lucia in suo dimando,	
E disse: Or abbisogna il tuo fedele	
Di te, ed io a te lo raccomando.	99
Lucia, nimica di ciascun crudele,	
Si mosse, e venne al loco dov' i' era,	
Che mi sedea con l'antica Rachele.	102

78. Egentlig: Den Himmel, som har sine Kredse mindre, d. e. Alt det, som indeholder i den sublunariske Himmel, hvorunder vi leve, og hvis Kredse, saasom den er nærmest Jorden, der betragtes som Centrum, ere mindre end de øvrige, udenfor den værende, Himle.

94. Den höje Frue er Maria, Guds hjælpende Naade, der gaaer i Forbön for Menneskene.

Den Himmel, hvem de mindre Kredse fylde!	78
Saa höjlig mig hver din Befaling fryder,	
At, udfört selv, mig tykkes dog den kræved	
For lang Tid; nok, at Du dit Önske tyder.	81
Men siig mig Grunden til at ej Du bæved'	
For ned at ile til det mørke Rige	
Fra Himlen, hvorhen længst din Hu alt svæved?"	84
"Du vil, at Alt saa nøje jeg skal sige;	
Saa hør da, sagde hun, og jeg vil nævne	
Dig kort, hvi jeg ej frygted' hid at stige:	87
Frygt skylder man kun de Ting, som har Evne	
Til ved sig selv os Skade at paaføre;	
Ej andre; thi ej Grund til Frygt de levne.	90
Gud naadig saa mit Væsen monne gjøre,	
At ej mig Flammen hist kan Ondt tilføje,	
Og selv ej Eders Jammer kan mig røre.	93
I Himlen throner Fruen mild, den höje;	
Hun ynkes ved den Nöd, hvor jeg Dig sender,	
Saa Dommen haard histoppe hun vil böje.	96
Hun til Lucia med sin Bön sig vender,	
Og sa'e: "Din Tjener raaber i sin Qvide;	
Jeg anbefaler ham i dine Hænder."	99
Lucia, der hjælper hver, som grumt maa lide,	
Sig rejste rask og kom hvor jeg mon være,	
Did, hvor jeg sad ved gamle Rachels Side.	102

95. Nöd eg. Hindring, nemlig Dydrene, som forskräckte Dante.

97. Den hellige Lucia, som ogsaa anraautes af dem, der lede paa det legemlige Syn, er her Guds oplysende Naade.

102. Raehel er det indadvendte, betragtende Liv; efter Purgatorio Canto. 27. V. 100. seqq. forlader hun aldrig sit Spejl.

Disse: Beatrice, loda di Dio vera,	
Chè non soccorri quei che t'amò tanto,	
Che uscio per te della volgare schiera?	105
Non odi tu la pieta del suo piantó,	
Non vedi tu la morte che 'l combatte	
Su la fiumana, ove 'l mar non ha vanto?	108
Al mondo non fur mai persone rafte	
A far lor pro, ed a fuggir lor danno,	
Com' io, dopo cotai parole fatte,	111
Venni quaggiù dal mio beato scanno,	
Fidandomi nel tuo parlare onesto,	
Ch' onora te, e quei ch' udito l'hanno.	114
Poseia che m'ebbe ragionato questo,	
Gli occhi lucenti lagrimando volse,	
Perchè mi fece del venir più presto.	117
E venni a te così, com'ella volse;	
Dinanzi a quella fiera ti levai,	
Che del bel monte il corto andar ti tolse.	120
Dunque che è? perchè, perchè ristai?	
Perchè tanta viltà nel cuore allette?	
Perchè ardire e franchezza non hai?	123

105. Det var Kjærlighed til Beatrice, som i hans Ungdom havde hævet Dante over Hoben.

108. 'Floden er Ulykkernes eller Lidenskabernes Ström; Kopisch oversætter: Floden, som Havet ingen Ros har af, det er: som ej forøger, eller gaaer ud i, Havet; det synes rimelige: Floden, hvor Havet, med Hensyn til Bølgernes Frygtelighed, Intet har at rose sig af.

114. Medens Nogle forklare de i det foregaaende nævnte Personer paa den for angivne Maade, har Andre (Biagioli) søgt at udvikle dette, et af de mest indviklede Steder, saaledes: Den höje Frue (V. 94) er Fornuften. Lucia er Sandheden, Be-

- Hun sa'e: "“Beatrix, Herrens Priis og Ære!
 Bistaaer Du ej ham, som elsked' Dig saa saare,
 At han for Dig steg over Hobens Sphære? 105
 Fornam Du ej hans Klage, ej hans Taare?
 Og seer Du Döden ej, med hvem han brydes
 Paa Floden hist med Bölger, som Havets, store?"“ 108
 Ej Folk paa Jord, naar Haab om Fordeel bydes
 Og om at undgaae Tab, saa rask sig skynde,
 Som jeg, da denne Nyhed for mig tydes, 111
 Ilede hid ifra mit höie Hynde
 Med Haab til Dig og dine Ord, de rette,
 Som hædre Dig og den, som dem mon ynde."“ 114
 Men efterat hun havde sagt mig dette,
 Det klare Blik med Taarer hun bortvendte;
 Det gjorde mine Fjed end mere lette. 117
 Og, som hun vilde, ej jeg lod Dig vente;
 Jeg har Dig frelst fra Dyret hist det vilde,
 Som kortest Vej fra Bjerget Dig formeente. 120
 Hvad er da nu? hvi staaer Du atter stille?
 Hvi lader Fejghed Du dit Sind besnære?
 Hvi har Du ikke Mod og Kraft at ville? 123

atrice Philosophi og Theologi. Efter den første Forklaring er altsaa Gangen denne: Jfr. Maria, der vil frelse det forvildede Menneske, anraaber Guds oplysende Naade (Lucia) om at hjælpe Ædante (d. e. Mennesket). Lucia, som altid er villig til at hjælpe, henvender sig til Troen og Kjærligheden (Beatrice), der igjen sender ham Virgil, Indsigten i de guddommelige og menneskelige Ting. Efter den anden Forklaring er den höje Frue Fornusten, der selv trænger til Hjælp og henvender sig til Sandheden (Lucia), som igjen kun vindes ved Philosophi og Theologi (Beatrice), som da sender Indsigten.

- Poscia che tal tre donne benedette
 Curan di te nella corte del cielo,
 E 'l mio parlar tanto ben t' impromette? 126
- Quale i fioretti, dal notturno gielo
 Chinati e chiusi, poi che 'l Sol gl'imbianca
 Si drizzan tutti aperti in loro stelo; 129
- Tal mi fec'io di mia virtute stanca:
 E tanto buono ardire al cuor mi corse,
 Ch'i cominciai come persona franca: 132
- O pietosa colei che mi soccorse,
 E tu cortese, ch' ubbidisti tosto
 Alle vere parole che ti porse! 135
- Tu m'hai con desiderio il cuor disposto
 Sì al venir, con le parole tue,
 Ch'i son tornato nel primo proposto. 138
- Or va, che un sol volere è d'amendue:
 Tu duca, tu signore, e tu maestro.
 Così gli dissi, e, poichè mosso fue,
 Enrai per lo cammino alto e silvestro. 141

142. Skovrig, da han endnu befandt sig i den C. I. V. 2.

CANTO TERZO.

- Per me si va nella città dolente,
 Per me si va nell' eterno dolore,
 Per me si va tra la perduta gente. 3

-
- Da dog i Himlens Gaard Du veed de bære
Omsorg for Dig, de trende Qvinder hulde,
Og mine Ord for Held Dig Borgen ere?“ 126
- Som Blomster smaae, der under Nattens Kulde
Lukkede böje sig, naar Solen skinner,
Paa Stenglen hæve sig med Bægre fulde; 129
- Saa fra min Svaghed jeg mig selv gjenfinder;
Og saadant Haab i Hjertet ind mig flyder,
At jeg som En, der sig sin Frihed vinder, 132
- Begyndte: “O hvor mild, at Hjælp hun yder!
Og Du, som ej til nogen Vægring kjender,
Men hendes Sandheds Ord saa rask adlyder,— 135
- En saadan Længsel i min Sjæl Du tænder
Ved dine Ord, at skue hine Steder,
At til mit Forsæt jeg tilbagevender. 138
- Gaa kun! fra nu een Vilje kun os leder;
Du Fører, Du min Herre, Du min Lærer!“
Saa talt han gik foran, og ind jeg træder 141
- Paa skovrig Vej, som ned i Dybet bærer.

omtalte Skov.

TREDIE SANG.

- “Igjennem mig man gaaer til Sorgens Stæder;
Igjennem mig til de Fordömtes Rige;
Igjennem mig til evig Qval man træder. 3

- Giustizia mosse 'l mio alto fattore:
 Fecemi la divina potestate,
 La somma sapienza, e 'l primo amore. 6
- Dinanzi a me non fur cose create,
 Se non eterne, ed io eterno duro:
 Lasciate ogni speranza, voi, che 'nrate. 9
- Queste parole di colore oscuro
 Vid' io scritte al sommo d'una porta:
 Perch'io: Maestro, il senso lor m' è duro. 12
- Ed egli a me, come persona accorta:
 Qui si convien lasciare ogni sospetto;
 Ogni viltà convien che qui sia morta. 15
- Noi sem venuti al luogo, ov' i' t' ho detto
 Che vederai le genti dolorose,
 C'hanno perduto 'l ben dello 'ntelletto. 18
- E poichè la sua mano alla mia pose,
 Con lieto volto, ond' io mi confortai,
 Mi mise dentro alle segrete cose. 21
- Quivi sospiri, panti ed alti guai
 Risonavan per l'aér senza stelle,
 Perch'io al cominciar ne lagrimai. 24
- Diverse lingue, orribili favelle,
 Parole di dolore, accenti d'ira,
 Voci alte e sioche, e suon di man con elle, 27
- Facevano un tumulto, il qual s'aggira
 Sempre 'n quell' aria senza tempo tinta,
 Come la rena quando 'l turbo spira. 30

5—6. ø: Treenigheden har skabt mig, Magten er Faderens, Visdommen er Sønnens og Kjærligheden den hellig Aands.
 18. Evnen til at erkjende Gud.

Retfærd drev ham, som lod min Grundvold stige.	
Mig Almagts Bud og Visdoms Dyb lod bygge,	
Og Kjærlighedens Væld, det evig rige.	6
För mig var Ting ej skabt; kun de, som trygge	
Fra Evighed var. Jeg evig er. La'er fare	
Alt Haab I, som indtræder i min Skygge.“	9
De Ord i mørke Råder skrevne vare	
Over en Port; thi hæved' jeg min Stemme:	
“Mester! de Ords Forstand mig ængster svare.“	10
Og han, som den, der her i Alt var hjemme:	
“Her bör dit Hjerte ej i Mistro grue,	
Her bör hver Fejghed Du som død forglemme.	15
Nu er ved Stedet vi, hvor Du skal skue	
De qvalopfyldte Slægter, som Du hørte,	
Som have tabt Erkjendelsens Formue.“	18
Og derpaa han min Haand med sin berørte	
Med muntert Blik, hvoraf mig Tröst tilflyder,	
Og ind i Hemmelighedens Dyb mig førte.	21
Iler Suk og Klager, höje Veraab lyder	
I Luften, som ej Stjerner Lysning sender,	
Saa Taarer i mit Öje flux frembryder.	24
Forskjellige Sprog, Ord, som kun Rædsel kjender,	
Vredesudbrud og Skrig, som Qvaler afpresse,	
Höje og hæse Rüster, slagne Hænder,	27
Vækked' en Larm, som her sig vælted stedse,	
I Luften altid sort, — som Stöv henvejret	
Naar Stormen farer hen i vilde Kredse.	30

21. o: i Hølvede, som Dante sætter i Jordens Høvelving,
saaledes at det, rundende sig fra større i altid mindre Kredse,
sænker sig til Jordens Midpunct, hvor Lucifer er.

- Ed io ch' avea d'error la testa cinta,
 Dissi: Maestro, che è quel ch' i' odo?
 E che gent' è, che par nel duol sì vinta? 33
- Ed egli a me: Questo misero modo
 Tengon l'anime triste di coloro,
 Che visser senza infamia e senza lodo. 36
- Mischiate sono a quel cattivo coro
 Degli angeli, che non furon ribelli,
 Nè fur fedeli a Dio, ma per se fôro. 39
- Cacciârli i ciel per non esser men belli:
 Nè lo profondo inferno gli riceve,
 Ch' alcuna gloria i rei avrebbher d'elli. 42
- Ed io: Maestro, che è tanto greve
 A lor che lamentar gli fa sì forte?
 Rispose: Dicerolti molto breve. 45
- Questi non hanno speranza di morte,
 E la lor cieca vita è tanto bassa,
 Che 'nvidiosi son d'ogni altra sorte. 48
- Fama di loro il mondo esser non lassa,
 Misericordia e giustizia gli sdegna:
 Non ragioniam di lor, ma guarda e passa. 51
- Ed io, che riguardai, vidi una inseagna,
 Che girando correva tanto ratta,
 Che d'ogni posa mi pareva indegna: 54
- E dietro le venia sì lunga tratta
 Di gente, ch' i' non avrei mai creduto
 Che morte tanta n'avesse disfatta. 57
- Poscia ch' io v'ebbi alcun riconosciuto,

-
- Og jeg, hvis Sind Vildfarelsen omlejred,
Sa'e: "Mester, hvad er dette, som jeg hører?
Hvem er det, som synes saa i Qval besejret?" 33
- Og han til mig: "Slig qvalfuld Tilstand fører
Döden de Sjæle til, som saa har levet,
At ej dem Ros og Skjændsel ej tilhörer. 36
- De i den onde Skare er indskrevet
Af Englene, som vel ej Oprör gjorde,
Men, ubestemte, Gud ej tro er blevet. 39
- At Himlen ej besmittes skulde, turde
De ej gaae derind; Holved dem forskyder,
At de Fordömte ej skal stolte vorde." 42
- Og jeg: "Mester, hvad er det da som yder
Slig Qval, at de sig jamre maae saalunde?"
Og han igjen: "Jeg kort Dig Alt udtyder; 45
- Paa Döden ej de mere haabe kunne,
Og deres blinde Liv dem saa beskjemmer,
At hver en anden Skjæbne de misunde. 48
- Verden af dem det mindste Spor ej gjemmer;
Barmhjertighed og Retfærd dem forskyde;
Se kun og gaa, at Du dem ogsaa glemmer." 51
- Og der sig for mit Blik mon da frembyde
En Fahne, som lüb saa rask i Snirkelgange,
Som var den værd ej nogen Ro at nyde. 54
- Og bag den vandred' Skarer der saalange
Af Folk, at aldrig jeg mig forestilled,
At Döden havde rykket bort saa mange. 57
- Nogle jeg kjendte alt mens Skaren iled'.

ogsaa de Uvirksomme og Fejge, som, fordömte til evig qvalfuld
Uro, maae følge den ræstløse Fahne.

- Guardai, e vidi l'ombra di colui
Che fece per viltate il gran rifiuto. 60
- Incontanente intesi, e certo fui
Che quest' era la setta de' cattivi
A Dio spiacenti ed a' nemici sui. 63
- Questi sciaurati, che mai non fur vivi,
Erano ignudi e stimolati molto
Da mosconi e da vespe ch' eran ivi. 66
- Elle rigavan lor di sangue il volto,
Che, mischiato di lagrime, a' lor piedi,
Da fastidiosi vermi era ricolto. 69
- E poi ch' a riguardare oltre mi diedi,
Vidi gente alla riva d'un gran fiume;
Perch' io dissi: Maestro, or mi concedi 72
- Ch' io sappia quali sono e qual costume
Le fa parer di trapassar sì pronte,
Com' io discerno per lo fioco lume. 75
- Ed egli a me: Le cose ti sien conte,
Quando noi fermerem i nostri passi
Sulla trista riviera d'Acheronte. 78
- Allor con gli occhi vergognosi e bassi,
Temendo no 'l mio dir gli fusse grave,
Infino al fiume di parlar mi trassi. 81

59—60. Om hvem der her menes, ere Fortolkerne uenige.
 Nogle tænke paa Esau. Mest rimeligt er det, at her er sigtet til den hellige Celestinus, hvem den paa Dantes Tid værende Pave, Bonifacius den 8de, deels ved Overtalelser, i det han forestillede ham, at han ej var Magten voxen, deels ved Spøger i hans Værelse om Natten, idet han lod Englene tilraabe ham: rinuncia Celestino! sik til at fratræde Paveværdigheden, som han i faae Maaneder havde beklædt, hvilken da Bonifacius indt. g. Med Hensyn til det Brud, Dante her har gjort paa Kir-

Da og dens Skygge jeg* blandt dem gjenkjender,	
Som Afkald gjorde da han fejgt fortvivled.	60
Strax da jeg skjønner, og jeg grandt erkjender,	
At her er alle Slette sammendrevet,	
Hvem Gud har Mishag til, som og hans Fjender.	63
De Ulyksalige, som aldrig leved,	
Nögne de var', og rædsomt blev de stukket	
Af Fluer og af Myg, som der omsvæved'.	66
Med deres Blod de deres Aasyn dugged',	
Og Taarer med Blod dem ned til Foden runde;	
Der blev af ækle Orme det opdrukket.	69
Men da jeg længer fremad skimte kunde,	
Jeg Skarer skued ved en stor Flods Bredder;	
Hvorfor jeg sagde: "Mester! Du mig unde	72
At vide hvem de ere, hvad dem leder	
Saa rask til at gaae over hine Vande,	
Saavidt Tusmørket mig at see tilsteder.	75
Og han til mig: "Du skue skal det Sande,	
Naar hist vi vore Födder Hvile skjænker	
Paa Acherons de sörgelige Strande."	78
Men jeg mit Blik som en Beskjæmmet sænker,	
Frygtende at min Tale ham mon trætte;	
Til did jeg mine Ord tilbagetrænger.	81

kens Lære, idet han sætter en Helgen i Hellede, forsvarer Ud-læggerne ham derved, at Celestinus, ifølge Boccacions Údsagn, endnu dengang, da Dante skrev, ikke var canoniseret.

64. De levede aldrig ø: de vare aldrig virksomme, hverken til det Gode eller Onde, og forskydes nu baade af Gud og af Djævelen.

66. Straffen er rimelig valgt som en Fortsættelse af deres Livs smaae ængstende Bekymringer. Men den besejrer dem dog. V. 33.

Ed ecco verso noi venir per nave Un vecchio bianco per antico pelo, Gridando: Guai a voi, anime prave!	84
Non isperate mai veder lo cielo. I' vegno per menarvi all' altra riva, Nelle tenebre eterne, in caldo e 'n gielo:	87
E tu che se'. costi, anima viva, Partiti da cotesti che son morti. Ma poi ch' e' vide ch' i' non mi partiva,	90
Disse: per altre vie, per altri porti Verrai a piaggia, non qui, per passare: Più lieve legno convien che ti porti.	93
E 'l duca a lui: Caron, non ti crucciare: Vuolsi così colà, dove si puote Ciò che si vuole, e più non dimandare.	96
Quinci fur quete le lanose gote Al nocchier della livida palude, Che 'ntorno agli occhi ave' di fiamme ruote.	99
Ma quell' anime ch'eran lasse e nude, Cangiâr colore e dibattero i denti, Ratto che 'nteser le parole crude.	102
Bestemmiavano Iddio, e i lor parenti, L'umana specie, il luogo, il tempo, e 'l seme Di lor semenza e di lor nascimenti.	105
Poi si ritrassero tutte quante insieme, Forte piangendo, alla riva malvagia, Che attende ciascun uom che Dio non teme.	108

87. Mörke, Hede og Kulde fölge i den her nævnte Orden
paa hinanden i Helvedes forskjellige Afdelinger.

95—96. Ved denne Formel, der forekommer flere Steder

Da seer en Olding jeg sin Baad at rette Imod os; Aldrens Sne hans Haar mon skjule.	
Han raabte: "Ve over jer, I Sjæle slette!	84
Haaber ej meer I Himlen skue skulle! Jeg kommer jer til Stranden hist at sende,	
Til evigt Mulm, til Hede og til Kulde.	87
Men Du, levende Sjæl, som staaer derhenne, Flux bort fra dem, som Döden alt tilhøre!"	
Men da han saae mig ej mit Fjed at vende, Han sa'e: "Ej hid for Overfart at gjøre,	90
Til andre Sunde maa din Vej Dig lede;	
Meer let maa Baaden være, Dig at føre!"	93
Da sa'e min Fører: "Charon, spar din Vrede! Saa er besluttet der, hvor Evnen følger	
Med Viljen; saa forlang ej mere Rede."	96
Da stiltes Kjæverne, hvem Skjægget dölger, Paa ham, som over de mørke Vande satte,	
Og om hvis Öjne flammende Ilde bölger.	99
Men Sjælene, som stode nögne og matte, Blegned og skjalv af Frygten overmanded',	
Da disse rædselsfulde Ord de fatte.	102
Gud selv og deres Fædre de forbanded', Menneskeslægten, og Timen, og Stedet,	
Og Sæden, som dem födte og dem planted'.	105
Derpaa de Alle stimled sammen, vædet I Graad, mens Skrig paa Stranden de udstöder,	
Som hver, der Gud ej frygter, er beredet.	108

(cfr. Cap. 1. V. 23—24), affer Virgil al Modstand, hvergang den möder ham.

- Caron dimonio, con occhi di bragia,
Loro accennando, tutte le raccoglie;
Batte col remo qualunque s'adagia. 111
- Come d'autunno si levan le foglie
L'una appresso dell'altra, infin che 'l ramo
Rende alla terra tutte le sue spoglie; 114
- Similemente il mal seme d'Adamo,
Gittansi di quel lito ad una ad una,
Per cenni, com' augel per suo richiamo. 117
- Così sen vanno su per l'onda bruna,
Ed avanti che sien di là discese,
Anche di qua nova schiera s'aduna. 120
- Figliuol mio, disse il Maestro cortese,
Quelli che muojon nell' ira di Dio
Tutti convengon qui d'ogni paese: 123
- E pronti sono al trapassar del rio,
Che la divina giustizia gli sprona
Sì, che la tema si volge in disio. 126
- Quinci non passa mai anima buona;
E però se Caron di te si lagna,
Ben puoi saper omai che 'l suo dir suona. 129
- Finito questo, la buja campagna
Tremò sì forte, che dello spavento
La mente di sudore ancor mi bagna. 132
- La terra lagrimosa diede vento,
Che balenò una luce vermiglia,

130. sqq. Man maa tænke sig at, da der ingen Udvej er for Digterne til at komme over Acheron, sender Himlen dem et mægtigt Væsen til Hjælp for at føre dem over. Det er Dennes Ankomst, som bebudes ved de omtalte Tegn paa Himlen og i

- Dæmon Charon, med Öjne ret som Glöder,
 Vinker til dem, og alle sammendriver,
 Og hver, som nöler, han med Aaren stöder. 111
- Ret som om Hüsten Bladene lös sig river
 Et efter andet, indtil alle rokkes,
 Og Grenen al sin Pryd til Jorden giver; 114
- Saa Adams onde Sæd her sammen flokkes;
 En efter Anden de fra Stranden fare
 Paa Vink, som Fugle, der af Jægren lokkes. 117
- Saadan de mörke Vande did dem bære;
 Og för de naaed' end den anden Side,
 Var samlet hisset alt en anden Skare. 120
- “Min Sön“, min Mester sa'e med Miner blide,
 “Alle, som i Guds Vrede Död bortriver,
 Forsamles her fra hvert et Land saa vide, 123
- Og Overfart forlange de med Iver;
 Guds Retfærd er det, som dem saa paaskynder,
 At Frygten hos dem til et Önske bliver. 126
- Den gode Sjæl her Overfart ej finder,
 Saa at, naar Charon vredes, kan Du gjette
 Alt nu, hvad Dig hans Vredesord forkynder.“ 129
- Da disse Ord var talt den mörke Slette
 Skjælvede saa, at endnu Mindet bringer
 Mig Rædsels Qvaler, som i Sved mig sætte. 132
- Over det jamrende Land en Storm sig svinger;
 Et Purpurkjær med Et paa Himlen skinner,

Lufsten. At ikke Dante skal see ham, falder han i Sövn, og bliver nu i denne, uden at han veed eller fortæller hvorledes, ført over Floden. De befinde sig derfor i næste Sang i Helle-dets første Kreds.

La qual mi vinse ciascun sentimento;
E caddi, come l'uom cui sonno piglia.

135

CANTO QUARTO.

- Ruppemi l'alto sonno nella testa
Un greve tuono sì, ch' i' mi riscossi,
Come persona che per forza è desta: 3
E l'occhio riposato intorno mossi,
Dritto levato, e fiso riguardai
Per conoscer lo loco dov' io fossi. 6
Vero è che in su la proda mi trovai
Della valle d'abisso dolorosa,
Che tuono accoglie d'infiniti guai. 9
Oscura, profond' era e nebulosa,
Tanto che, per ficcar lo viso al fondo,
I' non vi discerneva veruna cosa. 12
Or descendiam quaggiù nel cieco mondo,
Incominciò 'l poeta tutto smorto:
I' sarò primo, e tu sarai secondo. 15
Ed io, che del color mi fui accorto,
Dissi: come verrò, se tu paventi,
Che suoli al mio dubbiare esser conforto? 18
Ed egli a me: L'angoscia delle genti,
Che son quaggiù, nel viso mi dipigne
Quella pietà che tu per tema senti.
Andiam, chè la via lunga ne sospigne: 21

Saa alle mine Sandser det betvinger. 185
 Jeg faldt som En, hvem Sövnen overvinder.

FJERDE SANG.

Den dybe Sövn ifra mit Öje skrækker
 Et heftigt Tordenslag, saa op jeg haster,
 Ret som en Mand, hvem man med Magt opvækker. 3
 Mit hvilte Öje rundt omkring jeg kaster,
 Ret oprejst stirred jeg med Blikke stive,
 For Stedet at erkjende, hvor jeg raster. 6
 Paa Kanten jeg befandt mig, sandt at sige,
 Til Dalen, der hvor Jammer fylder Grunden,
 Saa endlöse Klager til en Torden bliver. 9
 Dyb var den, taageslöret, mulmomvunden,
 Saa at paa ingen Ting jeg der fik Rede,
 Skjönt jeg mit Blik nedænkede til Bunden. 12
 "Nu i den blinde Värden ind vi træde",
 Begyndte Digteren mens hans Kinder blegne;
 "Du gaae bagefter mig, jeg vil Dig lede". 15
 Men da jeg Bleghed seer hans Kinger tegne,
 Jeg sa'e: "Hvor gaaer det mig, naar Angst Dig plager,
 Af hvem min Frygt sig plejed Haab tilegne?" 18
 Og han til mig: "Den tunge Qval, som nager
 Skarerne her, den paa mit Kind beskriver
 Den Medynksbleghed, som for Frygt Du tager. 21
 Lad os kun gaae; den lange Vej os driver."

- Così si mise, e così mi fe' entrare
Nel primo cerchio che l'abisso cigne. 24
- Quivi, secondo che per ascoltare,
Non avea pianto, ma che di sospiri,
Che l'aura eterna facevan tremare: 27
- E ciò avvenia di duol senza martiri,
Ch'avean le turbe, ch'eran molte e grandi,
D' infanti, e di femmine, e di viri. 30
- Lo buon maestro a me: Tu non dimandi
Che spiriti son questi che tu vedi?
Or vo' che sappi, innanzi che più andi, 33
- Ch'ei non peccaro: e s'egli hanno mercedi,
Non basta, perch' e' non ebber battesmo,
Ch'è porta della fede che tu credi: 36
- E, se furon dinanzi al cristianesmo,
Non adorarà debitamente Dio:
E di questi cotai son io medesmo. 39
- Per tai difetti, e non per altro rio,
Semo perduti, e sol di tanto offesi,
Che senza speme vivemo in disio. 42
- Gran duol mi prese al cor quando lo 'ntesi,
Perocchè gente di molto valore
Conobbi, che 'n quel limbo eran sospesi. 45
- Dimmi, Maestro mio, dimmi, Signore,
Comincia' io, per voler esser certo
Di quella fede che vince ogni errore:
Uscinne mai alcuno, o per suo merto, 48

24. Denne förste Kreds er den i Anmærkningen til 2den Sang V. 52. omtale Limbus eller Forhelyede, hvor de först træste paa de tallöse Skarer af ubekjendte, siden af berømte Hedninger; her ere ogsaa de uden Daaben døde Børn.

Saadan han gik foran og ind mig førte I förste Kreds, som Afgrunden omgiver.	24
Der var der, efter hvad mit Öre hörte, Ej Graad og Klage; ikkun Sukke löde,	
Saa de den evige Lust til Zittren rörte.	27
Af Sorg foruden Qval de dem udstöde, De Skarer, som var her, saa store og vide	
Af Börn og Qvinder og af Mænd, som düde.	30
Den gode Mester da: "Vil Du ej vide Hvem disse Aander, her Du seer, mon være?	
Jeg vil Du höre skal, för frem vi skride,	33
At ej de synded'; men om ej de ere Foruden Godt, det er ej Nok; de ejer	
Ej Daab, den Port til Troen, Du mon nære.	36
Og da de födtes end for Christi Sejer, De hædred Gud ej som hans Bud det kræve;	
Og iblandt disse Skarer ogsaa jeg er.	39
For saadan Mangel, ej for Synd vi blevé Fortabte, og alene det vor Qval er,	
At uden Haab vi her i Længsel leve."	42
Stor Smerte greb mit Sind da saa han taler, Da Mennesker jeg saae paa Värd saa rige,	
Som vented her i denne Forgaards Haller.	45
"Min Mester, kjære Herre! Du mig sige" — Saadan, for vis at være, jeg udbryder,	
I Troen, hvem Vildfarelsen maa vige, —	48
"Drog Ingen ud herfra ved egne Dyder,	

37. Blandt de för Christus födte, som alle skulle befinde sig i Limbus, undtages dog de, der troede paa den forventede Frelser.

- O per altrui, che poi fosse beato?
E quei, che 'ntese 'l mio parlar coverto, 51
Rispose: Io era nuovo in questo stato,
Quando ci vidi venire un possente
Con segno di vittoria incoronato. 54
- Trasseci l' ombra del primo parente,
D' Abel suo figlio, e quella di Noè,
Di Moïsè legista e ubbidiente. 57
- Abraam patriarca, e David re;
Israel con suo padre e co' suoi nati,
E con Rachele, per cui tanto fe', 60
Ed altri molti; e feceli beati.
E vo' che sappi, che, dinanzi ad essi,
Spiritì umani non eran salvati. 63
- Non lasciavam d'andar perch' e' diceSSI,
Ma passavam la selva tuttavia,
La selva dico di spiriti spessi. 66
- Non era lungi ancor la nostra via
Di qua dal sommo, quand' i' vidi un foco,
Ch'emisperio di tenebre vincia. 69
- Di lungi v'eravamo ancora un poco,
Ma non sì ch' io non discernessi in parte,
Ch' orrevol gente possedea quel loco. 72
- O tu, ch' onori ogni scienza ed arte,
Questi chi son ch' hanno cotanta oranza,

52—53. Christus döde og nedfoer til Hælvede 52 Aar efter Virgils Död.

59. Isaak og Jacob.

61. Flere nævnes Paradiso Canto XXXII. saasom Sara, Judith, Ruth, Johannes den Döber, der var 2 Aar i Hælvede før Christi Nedfart, og Fl.

- Saa frelst han blev, hvad eller ved en Anden?“
 Og han, som strax min skjulte Tale tyder, 51
 Mig sa'e: “Jeg var fra Livet nys udstanden,
 Da Stedet her en Mægtigs Fod berörte;
 Han prydet var med Sejerstegn om Panden. 54
 Vor förste Faders Skygge bort han förte,
 Abel og Noe han som sine kjendte,
 Og Moses, som Love gav og selv dem hörte. 57
 Abraham og Kong David han mon hente,
 Israel med hans Fa'er og Sönnar alle
 Og Rachel, for hvis Skyld saa haard han tjente. 60
 Og Andre fleer til Frelse han lod kalde;
 För dem, det maa jeg endnu Dig fortælle,
 Ej Frelse han lod nogen Sjæl tilfalde.“ 63
 Imens han taler saa vi dog ej dvæle,
 Men stedse gjennem Skoven frem vi rykked,
 Jeg mener Skoven af de tætte Sjæle. 66
 Ej langt endnu fra oven hid var Stykket,
 Vi gik, da jeg saae Lysning af en Flamme,
 Paa hvem en Kreds af Mulm foroven trykked. 69
 End var vi noget fjernede fra samme,
 Dog skimted' jeg tildeels, at disse Steder
 Ærværdige Folk til Bolig mon annamme. 72
 “O Du, hver Kundskabs og hver Videns Hæder!
 Hvem ere de, som saadan Forrang nyder

69. En Kreds; Texten siger en Halvkugle. Nogle derive-re vincia af lat. *vincio*, hvilket er fulgt i Oversættelsen. Andre af *vinco* og da bliver emisperio Subj. Ilden, som oplyser Heroernes Opholdssted, betegner deres Ry, som følger dem og-saa hiinsides.

Che dal modo degli altri gli diparte?	75
E quegli a me: L'onrata nominanza,	
Che di lor suona su nella tua vita,	
Grazia acquista nel ciel che sì gli avanza.	78
Intanto voce fu per me udita:	
Onorate l'altissimo poeta;	
L'ombra sua torna, ch'era dipartita.	81
Poichè la voce fu restata e queta,	
Vidi quattro grand'ombre a noi venire;	
Sembianza avevan nè trista nè lieta,	84
Lo buon Maestro cominciò a dire:	
Mira colui con quella spada in mano,	
Che vien dinanzi a' tre sì come sire.	87
Quegli è Omero poeta sovrano,	
L'altro è Orazio satiro che viene,	
Ovidio è 'l terzo, e l'ultimo è Lucano.	90
Perocchè ciascun meco si conviene	
Nel nome, che sonò la voce sola,	
Fannomi onore, e di ciò fanno bene.	93
Così vidi adunar la bella scuola	
Di quel Signor dell'altissimo canto,	
Che sovra gli altri, com' aquila, vola.	96
Da ch'ebber ragionato insieme alquanto,	
Volsersi a me con salutevol cenno;	
E 'l mio Maestro sorrise di tanto.	99
E più d'onore ancora assai mi fенно,	
Ch'essi mi fecer della loro schiera,	

80. Digteren er Virgil.

86. Homer bærer, som Heltedigets Sanger, et Sværd.

91. Nemlig Navnet Digter.

At den med dem Undtagelse tilsteder?“	75
Og han til mig: “Det Hædersry, som lyder Af dem i Verden, til slig Gunst har stemmet Himmelens, at slig Hæder den dem yder.“	78
Som saa vi gik, en Rüst jeg der fornemmed': “Nu hædrer Alle Digteren den höje! Hans Skygge, som bortdrog, vender alt til Hjemmet.“	81
Men da det atter stille blev om föje, Saae fire store Skygger jeg fremtrine; Ej Sorg, ej Glæde var i deres Øje.	84
Da sa'e min gode Mester: “See blandt hine Ham hist, som i sin Haand et Sværd mon bære, Som gaaer foran de tre med Kongemine,—	87
Han er Homer, den Förste i Digterære; Saa gaaer Horats, som Folk med Spot vil rette, Den tredie er Ovid, Lucan den fjerde.	90
Da hver af disse har det Navn med Rette, Som hist den Ene mig til Hilsen bringer, De hædre mig, og vel de gjör i dette.“	93
Der nu den skjönne Skole ham omringer, Den höje Sangens Mester, der er stillet Over de Andre, som Örnen höjt sig svinger.	96
En Stund de taled' sammen, derpaa iled' De hen mod mig med hilsende Gebærde, Saa Mesteren dertil fornöjet smiled'.	99
Og end med större Hæder de mig ær'de, Saa de i deres Skare lod mig træde,	

95. Homer.

97. I denne Samtale forestiller Virgil Dante for de Øvrige.

- Sì ch' io fui sesto tra contanto senno. 102
 Così n'andammo infino alla lumiera,
 Parlando cose che 'l tacere è bello,
 Sì com'era 'l parlar colà dov'era. 105
 Venimmo al piè d'un nobile castello,
 Sette volte cerchiato d'alte mura,
 Difeso 'ntorno d' un bel fiumicello. 108
 Questo passammo, come terra dura.
 Per sette porte intrai con questi savi;
 Giugnemmo in prato di fresca verdura. 111
 Genti v'eran con occhi tardi e gravi,
 Di grande autorità ne' lor sembianti;
 Parlavan rado, con voci soavi. 114
 Traemmoci così dall' un de' canti
 In luogo aperto, luminoso, ed alto,
 Sì che veder si potean tutti quanti. 117
 Colà diritto sopra 'l verde smalto
 Mi fur mostrati gli spiriti magni,
 Che di vederli in me stesso n'esalto. 120
 Io vidi Elettra con molti compagni,
 Tra quai conobbi ed Ettore, ed Enea,
 Cesare armato con gli occhi grifagni. 123
 Vidi Camilla, e la Pentesilea
 Dall' altra parte, e vidi il re Latiuo,

104—105. Digterhemmeligheder, i hvilke profanum vulgus ikke bør indvies.

106—107. De syv Mure, som omgive den grønnende Fæstning, have Nogle forklaret ved de syv frie Kunster, til hvilken Forklaring Dante maaskee har givet Anledning i et Sted i sit Skrift Convito; Andre ved de 7 Arisloteliske Dyder, uden hvilke Ingen kunde træde ind blandt Heroerne's Tal. Over den mod

Saa jeg var Sjette blandt saa store Lærde.	102
Saaledes fremad vi mod Lyset skrede,	
Talende det, som her er skjønt at dölge,	
Som det var skjønt at tale hvor det skede.	105
Jeg til en ædel Fæstning dem mon fölge;	
Syv höje Mure var omkring den slaaet,	
En Flod den værned' med sin klare Bölge.	108
Da over den, som Fastland, vi var gaaet,	
Syv Porteaabne sig og ind os skikke,	
Og til en Eng med grønnende Græs, vi naaed'.	111
Folk vare der med mørke og dystre Blikke,	
Med stor Ærværdighed i deres Mine,	
Saa mildt de talede, men Meget ikke.	114
Vi til den ene Side da hentrine,	
Hvor fra et aabent Sted, som höjt sig bredte,	
Vi kunde overskue alle Hine.	117
Der, just paa Midten af den grønne Slette,	
De store Aander blev mig forestillet.	
Saa Hjertet banked ved det Syn, mig mödte.	120
Electra jeg fra mange Andre skilled';	
Hector jeg kjendte blandt dem og Æneas,	
Cæsar bevæbnnet, hans Blik som Falkens spilled'.	123
Camillas Skikkelse, Penthésileas	
Jeg saae paa anden Kant og Kong Latinus	

Uvedkommende beskyttende Flod gaae Digerne som om det var fast Land.

121. Electra, Dardanus's Moder, nævnes her som Trojas, og derved ogsaa som Roms Stammemoder.

124. Camilla faldt i Kampen for Latinum (Canto I. V. 107.) Penthesilea, Amazonernes Dronning, for Troja.

Che con Lavinia sua figlia sedea.	126
Vidi quel Bruto che cacciò Tarquino, Lucrezia, Julia, Marzia e Corniglia, E solo in parte vidi 'l Saladino.	129
Poi che innalzai un poco più le ciglia, Vidi 'l Maestro di color che sanno, Seder tra filosofica famiglia.	132
Tutti l'ammiran, tutti onor gli fanno. Quivi vid' io e Socrate e Platone, Che 'nnanzi agli altri più presso gli stanno.	135
Democrito, che 'l mondo a caso pone, Diogenes, Anassagora e Tale, Empedocles, Eraclito, e Zenone:	138
E vidi 'l buon accoglitor del quale, Dioscoride dico: e vidi Orfeo, Tullio, e Lino, e Seneca morale:	141
Euclido Geometra, e Tolommeo, Ippocrate, Avicenna, e Galieno, Averrois che 'l gran comento feo.	144
I' non posso ritrar di tutti appieno,	

126. Latinus's Datter Lavinia, gift med Æneas.

127. Den anden Brutus, Cæsars Morder, sætter Dante blandt Forræderne i Helvedes inderste Kreds.

128. Julia, Datter af Cæsar, gift med Pompejus. Marcia, Uticenseren Catos Gemalinde. Han selv findes, ligesom Lucretia, ikke blandt Selvmorderne, hvorimod han vogter Adgangen til Skjærsildens Bjerg, og hans Legeme skal paa Dominens Dag opstaae i Herlighed. (Purgatorio C. 19.)

129. Saladin, den bekjendte Sultan.

130. Texten lyder: Derpaa hævede jeg lidt mere mine Øjenbryn.

131. Mesteren for dem, som vide, er Philosophernes Fyrste, Aristoteles.

Der med Lavinia, hans Datter, sees.	126
Jeg saae den Brutus, som fordrev Tarqvinius;	
Lucretia, Julia, Marcia og Cornelia;	
Og for sig selv sad eensom Saladinus.	129
Da dem jeg havde seet efter Vilje,	
Saae Mesteren jeg for Alle dem, som vide,	
Imellem Philosophernes Familie.	132
Ham seer og hædrer Kredsen rundt den vide;	
Plato med Socrates, hans anden Fader,	
Foran de Andre stode ved hans Side.	135
Demokrit, som kun Tilfældet hærske lader,	
Auaxagoras, Thales og Diogenes, Hundten,	
Empedokles, Heraklit og Zeno den Eleater.	138
Han, som Naturen forsked' ud til Grunden,	
Dioscorides, Orpheus og Linus,	
Seneca Moralisten og Tullius, Lauromvunden.	141
Euclides, Geometeren og Ptolemeus,	
Averroes, hiin Commentars Forfatter,	
Hippocrates, Avicenna og Galenus.	144
Ej kan dem alle jeg gjenkalde atter;	

134. *Plato og Sokrates, Aristoteles's Lærere, staae dog efter Pantes, Aristotelikerens, Mening under ham. Texten har Intet Tilsvarende til den norske Linjes tre sidste Ord.*

136—138. *Democrit fra Abdera troede Verden skabt ved Atomers tilfældige Sammenstød, Anaxagoras og Thales, berømte Philosopher; ligesaa Cynikeren Diogenes fra Sinope med Tilnavnet Χύων, Hundten, hvilket Ord dog ikke, ligesalidt som det sidste Ord i Vers 138 og 141 findes i Originalen. Empedokles, Pythagoreisk Philosoph, om hvem fortælles, at han styrtede sig i Ætna. Heraklit fra Ephesus, Zeno fra Elea.*

139—144. *Dioscorides, Naturforsker. Orpheus, Digter. Tullius er M. T. Cicero. Euclid og Ptolemæus, Matematikere. Averroes, Araber, skrev en Commentær til Aristoteles.*

Perochè si mi caccia 'l lungo tema,
Che molte volte al fatto il dir vien meno. 147
 La sesta compagnia in duo si scema:
Per altra via mi mena 'l savio duca,
Fuor della queta, nell' aura che trema; 150
E vengo in parte, ove non è che luca.

148. *scemare* o: *diminuire*, Andre oversætte formindskes

CANTO QUINTÓ.

Così discesi del cerchio primajo
Giù nel secondo, che men luogo cinghia,
E tanto più dolor, che pugne a guajo. 3
 Stavvi Minos orribilmente, e ringhia:
Esamina le colpe nell' entrata;
Giudica e manda, secondo ch' avvinghia. 6
 Dico che quando l'anima mal nata
Gli vien dinanzi, tutta si confessa;
E quel conoscitor delle peccata 9
 Vede qual loco d'inferno è da essa:
Cignesi colla coda tante volte,
Quantunque gradi vuol che giù sia messa. 12
 Sempre dinanzi a lui ne stanno molte:

4. Ogsaa her benytter Dante hedenske Forestillinger, idet han lader Minos, en af de tre Dommere i Oldtidens Underver-

-
- Mit Stof mig driver, saa at tidt kun ilde
Min Tale det, jeg skued, her omfatter. 147
- De Sex i tvende Skarer nu sig skille;
Min Leder førte mig ad andre Veje
Ud i den brusende Luft ifra den stille. 150
- Jeg kom til Steder, som ej Lys mon eje.

med to.

FEMTE SANG.

- Saaledes fra den første Kreds jeg triner
Ned i den anden, som vel Mindre rummer,
Men mere Smerte, saa til Skrig den piner. 3
- Der staaer selv Minos frygtelig og brummer;
Ved Dören prøver han hvad hver forbrøde,
Dömmer og sender alt som han sig krummer. 6
- Forstaae mig ret; naar Sjæl, som syndfuld döde,
Kommer imod ham, Alt maa da bekjendes,
Og han, som dömmer nøje Last og Brøde, 9
- Seer da hvad Baal i Helled ham skal tændes,
Og böjer Halen rundt saamange Gange,
Som Trin han vil at nedad han skal sendes. 12
- Altid foran ham staaer der Skarer mange,

den, ogsaa i sit Helled fungere som saadan. Her er han en
Dæmon med Slangehale. (cfr. C. III. V. 4.)

12. Trinnene ere Helledes forskjellige Kredse.

- Vanno a vicenda ciascuna al giudizio ;
Dicono, ed odono, e poi son giù volte. 15
- O tu, che vieni al doloroso ospizio,
Disse Minos a me, quando mi vide,
Lasciando l'atto di cotanto uffizio, 18
Guarda com' entri, e di cui tu ti fide :
Non t'inganni l'ampiezza dell'entrare.
E 'l duca mio a lui: Perch'è pur grida? 21
Non impedir lo suo fatale andare:
Vuolsi così colà, dove si puote
Ciò che si vuole, e più non dimandare. 24
- Ora incomincian le dolenti note
A farmisi sentire: or son venuto
Là, dove molto pianto mi percuote. 27
- Io venni in luogo d'ogni luce muto,
Che mugghia, come fa mar per tempesta,
Se da contrarj venti è combattuto. 30
- La bufera infernal, che mai non resta,
Mena gli spiriti con la sua rapina;
Voltando e percotendo gli molesta. 33
- Quando giungon davanti alla ruina,
Quivi le strida, il compianto e 'l lamento;
Bestemmian quivi la virtù divina. 36
- Intesi ch' a così fatto tormento
Eran dannati i peccator carnali,
Che la ragion sommettono al talento. 39
- E come gli stornei ne portan l'ali,
Nel freddo tempo, a schiera larga e piena;

Og hver, naar Turen kommer, for ham træder, Saa ned, og der er ingen Taler lange.	15
“O Du, som kommer hid til Sorgens Steder,” Sa'e Minos, da hans Øje mod mig glider,— Et Øjebliks Hvile han sin Pligt tilsteder,—	18
“Betænk din Vandring, og paa hvem Du lider, Og lad ej Portens Vidde dig forlede.”	
Min Mester da: “Nu er til Skrig ej Tider!	21
Ej Hindring for hans Gang Du maa berede; Saa er besluttet der, hvor Evnen følger Med Viljen, saa forlang ej mere Rede!”	24
Nu ifra Dybet Klageskriget bølger Imod mig op; snart var jeg did nedstegen, Hvor Rædsel hvert af mine Fjed forfölger.	27
Et Sted jeg saae, hvor hvert et Lys var vegen; Det brused' som naar Hvirvelvinden svinger Henover Havet sig i rædsom Legen.	30
Helvedstormenes Kast, som Intet tvinger, I vildsom Rasen Sjæleskaren blande, Vælter og stöder dem paa stærke Vinger.	33
Hvergang de svæve over Dybets Rande, Der lyder Vaandeskrig og Suk og Klage, Og Himlens naaderige Magt de bande.	36
Det blev mig sagt, at til en saadan Plage Var de fordömt, hvem Kjödets Lyst besejred', Som Vellyst lod Fornuftens Töiler tage.	39
Og ret som Stærreflokken höjt i Vejret I lange Skarer gaaer i Vintertiden,	

28—29. *Straffen er en Fortsættelse af de Vellystiges Liv, hvor ogsaa Lidenskabens Storme driver dem i Blinde.*

Così quel fatio gli spiriti mali	42
Di quà, di là, di giù, di su li mena:	
Nulla speranza gli conforta mai,	
Non che di posa, ma di minor pena.	45
E come i gru van cantando lor lai,	
Facendo in aér di se lunga riga;	
Così vid' io venir, traendo guai,	48
Ombre portate dalla detta briga.	
Perch' io dissi: Maestro, chi son quelle	
Genti che l' aér nero sì gastiga?	51
La prima di color, di cui novelle	
Tu vuo' saper, mi disse quegli allotta,	
Fu imperatrice di molte favelle.	54
A vizio di lussuria fu si rotta,	
Che libito fe' licito in sua legge,	
Per tòrre il biasmo in che era condotta.	57
Ell'è Semiramis, di cui si legge	
Che sugge dette a Nino, e fu sua sposa;	
Tenne la terra che 'l Soldan corregge.	60
L'altra è colei che s'ancise amorosa,	
E ruppe fede al cener di Sicheo;	

48–49 Briga er Möje, Besvær; staaer uden Tvivl for at udtrykke det Samme soin bufera V. 31, hvorfor det er gjengivet ved de maaske sjeldne, men dog Norske Ord Fok (Fog) og Her (Hinger)

55–59. Fortællingen siger, at Semiramis gav den Lov, at en Søn kunde ægte sin Moder, og derpaa giftede sig med sin egen Søn. Istedetfor sugge dette (V. 59) læse Andre succedette, hvilken Læremaade vistnok maa forkastes for den første. Ved at læse "sugge dette a Nino" kommer man imidlertid i Strid med Historien, da Semiramis's Søn hed Ninias; Udgaverne har imidlertid ingen forskjellig Læsemaade her. Med

Saaledes Stormen Aanderne henvejred',	42
Snart op, snart ned, snart fremad og til Siden,	
Og intet Haab dem nogensinde smiler,	
Om ej om Hvile, saa om mindre Liden.	45
Og som med Klager Traneflokk'en iler,	
Og hen i Lusten Skaren langt sig strækker,	
Saa saae jeg baarne frem paa Fokkets Iler	48
Skyggerne fare mens de Klager vækker.	
Og derfor sa'e jeg: "Mester! hvem er dette,	
Som lide saa idet dem Mulmet dækker?"	51
"Hör da", han sa'e, "hvad jeg Dig vil berette;	
Den Förste hist, Du straffet seer saalunde,	
Udover mange Folk sit Scepter bredte.	54
Men saa til Vellyst hendes Hu mon stunde,	
At syndfuld Lyst til Lov og Ret hun hæved;	
Saa sletted' hun sin Skam af Folkets Munde.	57
Hun er Semiramis, om hvem er skrevet,	
Hun Ninus ammed' og som Viv ham kjendte;	
Det Land, hun ejed, er Sultanens blevet.	60
Den Anden der sit Liv af Elskov endte,	
Og brød den Tro, hun swoer Sichæus's Minde;	

Hensyn til dette Sted fortæller Kopisch et Sagn, som Dante muligens har kjendt: "I Middelalderen tænkte Folk sig et lignende Tog af Sjæle, som uden Ro stormede om ved Nattetider; man fortalte, at Herodes's Datter havde fattet syndig Kjærlighed til Johannes den Døbers afhnggede Hoved og kysset dets Mund; da var en Storm føret ud af denne og havde ført hende hen i Lusten og der drevet hende om uden Ro. Hun hedte nu Pharaildis, og hver Nat tjente en Tredjedeel af Menskeslægten hende."

61—62. Dido.

Poi è Cleopatra lussuriosa,	63
Elena vidi, per cui tanto reo	
Tempo si volse, e vidi 'l grande Achille,	
Che con amore al fine combatteo.	66
Vidi Paris, Tristano; e più di mille	
Ombre mostrommi, e nominolle a dito,	
Ch' amor di nostra vita dipartille.	69
Poscia ch' i' ebbi il mio dottore udito	
Nomar le donne antiche e i cavalieri,	
Pietà mi vinse, e fui quasi smarrito.	72
Io cominciai: Poeta, volentieri	
Parlerei a que' duo che 'nsieme vanno,	
E pajon si al vento esser leggieri.	75
Ed egli a me: Vedrai, quando saranno	
Più presso a noi; e tu allor gli prega	
Per quell'amor ch' ei mena; e quei verranno.	78
Si tosto come 'l vento a noi gli piega,	
Mossi la voce: O anime affannate,	
Venite a noi parlar, s'altri nol niega.	81
Quali colombe dal disio chiamate,	
Con l'ali aperte e ferme, al dolce nido	
Volan per l'aér dal voler portate;	84
Cotali uscir della schiera ov' è Dido,	
A noi venendo per l'aér maligno;	
Si forte fu l'affettuoso grido.	87

65. Achilles blev, just som han skulde ægte Polixena, dræbt af hendes Broder Paris.

67. Tristan, en af Kong Arthurs Riddere, dræbt af Kongen formedelst hans Forhold til dennes Gemalinde.

85. Verset lyder egentlig: "saaledes gik de ud af Skaren,

Hist er Kleopatra, den velbekjendte.“	63
Helena saa jeg, den forhadte Qvinde, Som voldte saa qvalfuld Tid; Achil den priste,	
Som elskovsfangen skulde Döden finde.	66
Paris og Tristan saae jeg, og han viiste Mig tusind til, og nøje dem betegned', Som Alle af Elskov monne Livet miste.	69
Men da han saa mig havde grant opregnet Damer og Riddere fra de Tider fjerne, Medynk saa dybt betog mig, at jeg blegned'.	72
Og jeg begyndte: “Digter! o hvor gjerne Taled' jeg med de tvende lette Skygger, Som Stormen ej kan fra hinanden fjerne.“	75
Og han til mig: “Pas paa naar Stormens Byger Förer dem hid til os; Du dem tiltale Ved denne Kjærlighed, som Intet rygger.“	78
Saasnart dem Stormen lod ved os neddale, Hæved min Röst jeg: “O I Sorgens Kaarne! Kommer, hvis det gaaer an, at vi kan tale.“	81
Som Duer, af sin ömme Længsel baarne, Med iilsom Fart til Redens trygge Gjemme Styre paa Vinger spændt i Luftens skaarne,—	84
Af Skaren saa, da de mit Ord fornemme, Igjennem Luftens Mulm de til os skride; Saamegen Medynk laae der i min Stemme.	87

hvor Dido er.“ Dido er rimeligiis valgt som den ved sit tragiske Endeligt mest bekjendte. Om Dante, som Nogle paastaae, har valgt Didos Navn “fordi Rimet tvang ham dertil“, faaer staae derhen; at hun i Oversættelsen er udeladt for Versets Skyld indrömmes gjerne.

- O animal grazioso e benigno,
 Che visitando vai per l'aér perso
 Noi che tignemmo 'l mondo di sanguigno: 90
 Se fosse amico il Re dell'universo,
 Noi pregheremmo lui per la tua pace,
 Po' ch' hai pietà del nostro mal perverso. 93
 Di quel ch' udire e che parlar ti piace
 Noi udiremo e parleremo a vui,
 Mentre che 'l vento, come fa, si tace. 96
 Siecle la terra, dove nata fui,
 Su la marina dove 'l Po discende
 Per aver pace co' seguaci sui. 99
 Amor, ch' al cor gentil ratto s'apprende,
 Prese costui della bella persona
 Che mi fu tolta, e 'l modo ancor m'offende. 102
 Amor ch' a nullo amato amar perdona,
 Mi prese del costui piacer si forte,
 Che, come vedi, ancor non m' abbandona. 105
 Amor condusse noi ad una morte;
 Caina attende ch' in vita ci spense.
 Queste parole da lor ci fur porte. 108
 Da ch' io 'ntesi quell' anime offense,
 Chinai 'l viso, e tanto 'l tenni basso,
 Finchè 'l poeta mi disse: Che pense? 111
 Quando risposi, cominciai: Oh lasso,

88. Den Talende er Francesca da Rimino, bekjendt ved sin tragiske Skjæbne, og ved Dantes udødelige Vers, som indeholderes i denne Sang. Skyggen ved hendes Side er Paolo Malatesta, hendes Gemals Broder. Hendes Mand, som overraskeerde dem sammen, dræbte dem Begge.

90. Sangvigno sc. colore. Egentlig "denne blodfarvede

- “O Du! med Sind saa ömt, og Tanker blide,
 At gjennem Muhnet hid dit Fjed Du förte,
 For os at söge, som i Natten lide! 90
- Hvis Ord af os ved Naadens Væld blev hörte,
 Skulde der Bönnor for din Fred opstige,
 Fordi vor Qval Dig saa til Medynk rörte. 93
- Til det, Du ønsker höre og vil sige,
 Ville vi svare Dig og Intet dölge,
 Mens Stormens Rasen for en Stund mon tie. 96
- Mit Födested laae tæt ved Havets Bölge,
 Hvor Po sin Vove ned til Stranden bærer,
 For Ro at finde med sit trætte Fölge. 99
- Kjærlighed, som hvert ædelt Hjerte lærer,
 Fængslede denne ved min Skjönheds Straaler;
 De sluktes saa, at end min Sorg det nærer. 102
- Kjærlighed, som ej Elskovs Kulde taaler,
 Fængsled mig saa til ham med Lænker süde,
 At, som Du seer, den end mig bunden holder. 105
- Kjærlighed lod os sammen Düden möde.
 Ham, som os slog, venter Kainas Lænker.“
 Saa vase Ordene, som til mig löde. 108
- Da jeg saa sorgfuld Tale hörer, sænker
 Mit Hoved jeg som den, hvem Sorgen lammer,
 Til Digteren vækked' mig: “Siig hvad Du tænker!“ 111
- Da saa jeg svared ham, jeg sa'e: “O Jammer!

Verden.“

97. Hendes Födested var Ravenna, som i gamle Dage laae
 nær ved Havet, nu er noget fjernet derfra.

107. Kaïna, et Sted i det dybeste Holvede, kaldet efter
 Kain; Opholdssted for dem, der paa forræderisk Viis have myrdet
 Slægtingne. efr. Canto 33. V. 124. Ann.

- Quanti dolci pensier, quanto disio
Menò costoro al doloroso passo! 114
- Po' mi rivolsi a loro, e parla' io,
E cominciai: Francesca, i tuoi martiri
A lagrimar mi fanno tristo e pio. 117
- Ma dimmi, al tempo de' dolci sospiri,
A che e come concedette amore,
Che conosceste i dubbiosi desiri? 120
- Ed ella a me: nessun maggior dolore,
Che ricordarsi del tempo felice
Nella miseria; e ciò sa 'l tuo dottore. 123
- Ma, s' a conoscer la prima radice
Del nostro amor tu hai cotanto affetto,
Farò come colui che piange e dice. 126
- Noi leggevamo un giorno, per diletto,
Di Lancilotto, come amor lo strinse:
Soli eravamo e senza alcun sospetto. 129
- Per più fiate gli occhi ci sospinse
Quella lettura, e scolorocci 'l viso:
Ma solo un punto fu quel che ci vinse. 132
- Quando leggemmo il disiato riso
Esser baciato da cotanto amante,
Questi, che mai da me non sia diviso, 135
- La bocca mi baciò tutto tremante.

123. Ved hans Lærer forstaae Nogle Virgil, som i sin nuværende Stilling skulde have lært hvor tungt det er at have været lykkelig. Med større Sandsynlighed troe Andre, at her er meent Philosophen Boetius, af hvem Dante selv i Skriften "Convito" siger at han ofte har hentet Tröst, og som desuden

- Hvormegen Længsel sød, hvad salig Glæde
 Var det vel ej, hvoraf slig Qval nu stammer!“ 114
- Derpaa fra ham jeg hen til dem mon træde
 Og sa'e: “Francesca! dine Qvaler rystet
 Mig har og gjort mig from' saa jeg maa græde. 117
- Men siig! da Sukket skjæved end fra Brystet,
 Hvad gav den Længsel Mod, som taus I nærte,
 At den til Ord og Tegn sig har fortrøstet?“ 120
- Og hun til mig: “Der er ej større Smerte,
 End i sin Sorg at minde sig tilbage
 Til Glæden; det veed han, af hvem Du lærte. 123
- Men hvis Du vil, at jeg skal Sløret drage
 For hvad der først var Elskov lod fremtræde,
 Jeg siger Alt, men jeg maa tale og klage. 126
- En Dag vi læste i uskyldig Glæde
 Hvorlunde Elskov Lancilot mon fange;
 Ene vi var og Ondt var ej tilstede. 129
- Ved hvad vi læste tidi vi rödmed' bange,
 Og ofte vore Blik hinanden möde;
 Svag dog kun eet Punkt sandt os af de mange. 132
- Thi da vi læste, at hendes Læber söde
 Mødtes med hans, hvem Elskov saa optændte,
 Da, af hans Mund, som evig med mig skal böde, 135
- Et skjælvende Kys paa mine Læber brændte.

i sit Skrift de consolatione har følgende Ord: in omni adversitate fortunæ, infelicissimum genus infortunii est fuisse felicem.

128. Lancilot, en af Kong Arthurs Riddere, hans Dronning Ginevras Elsker.

- Galeotto fu il libro e chi lo scrisse:
Quel giorno più non vi leggemmo avante. 138
- Mentre che l'uno spirto questo disse,
L'altro piangeva sì, che di pietade
I' venni men così com' io morisse; 141
E caddi, come corpo morto cade.

137. I Texten staaer: "Galeotto var Bogen og den, som skrev den. Galleotto spiller nemlig i Romanen om Lancilot Kob-

CANTO SESTO.

- Al tornar della mente, che si chiuse
Dinanzi alla pietà de' duo cognati,
Che di tristizia tutto mi confuse, 3
Nuovi tormenti e nuovi tormentati
Mi veggo intorno, come ch' i' mi muova,
E come ch' i' mi volga e ch' i' mi guati. 6
- Io sono al terzo cerchio della piova
Eterna, maladetta, fredda e greve:
Regola e qualità mai non l' è nuova. 9
- Grandine grossa e acqua tinta e neve
Per l' aér tenebroso si riversa;
Pute la terra che questo riceve. 12
- Cerbero, fiera crudele e diversa,

13. See Ann. til Canto V. V. 4. Cerberus repræsenterer vel Samvittigheden. Udtrykket i V. 22 il gran vermo forklares af Nogle saaledes, at Cerberus's Legeme har endt sig i en

- Bogen og han, som skrev den, os forførte;
Den Dag vi læste og vor Læsning endte.“ 138
- Mens jeg af hende saadan Tale hörte,
Klaged' han, saa jeg vel dem maatte ynke;
Afmægtig blev jeg, som om Död mig rörte. 141
Og om jeg sank, som Döde plejer synke.

Icerens Rolle, og hans Navn staaer da her for Kobler i Alminde-
lighed.

SJETTE SANG.

- Da min Bevidsthed kom igjen, som lukked'
Sig ved den Qval, de Tvende maatte lide,
Som var et Slör af Sorg om Sjælen trukket, 3
Jeg andre Qvalte saae; og anden Qvide,
Hvorhen jeg drejer mig, mit Blik omgiver,
Hvorhen jeg vender det og la'er det glide. 6
- I tredie Kreds jeg er, hvor Regnen siver
Ewig og tung og iiskold og forbandet;
Der Ændring eller Vexel aldrig bliver. 9
- Tætte Hagel og Sne med Regnskyl blandet
I Strömmen gjennem Mulmet altid rinde,
Og hvor det falder stinker hele Landet. 12
Cerberus, Under af Dyr, saa grum i Sinde,

Stange; Andre mene, at det blot staaer for endnu mere at be-
tegne Dyrcts Hæslighed.

- Con tre gole caninamente latra
Sovra la gente che quivi è sommersa. 15
- Gli occhi ha vermigli, e la barba unta ed atra,
E 'l ventre largo, e unghiate le mani;
Graffia gli spiriti, gli scuoja, ed isquatra. 18
- Urlar li fa la pioggia come cani:
Dell'un de' lati fanno all'altro schermo;
Volgonsi spesso i miseri profani. 21
- Quando ci scorse Cerbero, il gran vermo,
Le bocche aperse, e mostrocci le sanne;
Non avea membro che tenesse fermo. 24
- E il duca mio distese le sue spanne;
Prese la terra, e con piene le pugna
La gittò dentro alle bramose canne. 27
- Qual è quel cane ch' abbajando agugna,
E si racqueta poi che 'l pasto morde,
Che solo a divorarlo intende e pugna; 30
- Cotai si fecer quelle facce lorde
Dello demonio Cerbero, che 'ntrona
L'anime sì, ch' esser vorrebber sorde. 33
- Noi passavam su per l'ombre ch' adona
La greve pioggia, e ponavam le piante
Sopra lor vanità, che par persona. 36
- Elle giacean per terra tutte quante,
Fuor ch' una, ch' a seder si levò ratto
Ch' ella ci vide passarsi davante. 39
- O tu, che se' per questo 'nferno tratto,
Mi disse, riconoscimi, se sai;

Mod Skarerne, som Dybet indestænger,	
Gjøer som en Hund af sine trende Munde.	15
Øjnene røde; Skjægget smudsigt haenger,	
Og sort; hans Bug er trind, med Klöer hans Fodder;	
Han gribet Sjælene, dem river og flænger.	18
Til Hyl dem Regnen, ret som Hundens, nøder,	
Med Siden de den anden skjærme ville;	
Derfor sig Synderne vælter tadt og stöder.	21
Da Cerberus, Ormen liig, os saae, de vilde	
Munde han aabnede og viiste Tænder;	
Han havde intet Lem, som han holdt stille.	24
Min Fører strækked' ud da sine Hænder,	
Med Jord dem fyldte og med begge Næver	
Han ind i det rovlystne Svælg den sender.	27
Som Hunden, der med Bjæffen Föde kræver,	
Og tier naar dens Tænder Maden skjære,	
Thi kun at sluge den den higer og stræver;	30
Saadan de skidne Munde ad sig bære	
Paa Dæmon Cerberus, ved hvis Tordenstemmer	
Sjælene led, saa döv de ønsked være.	33
Vi over Skyggerne, hvem Regnen tæmmer,	
Vandrede hen, og med vor Fod vi træde	
Paa deres Tomhed, som kun syntes Lemmer,	36
Paa Jorden laae de Alle der tilstede,	
Undtagen En, som da han os opdaged'	
Forbi at gaae, sig rejste strax til Sæde.	39
"O Du, som blier igjennem Helved draget";	
Han sagde, "kald mig, om Du kan, til Minde.	

40. Draget, fordi han mener, at Ingen frivillig kan begive sig paa Vandring gjennem slige Steder.

Tu fosti prima, ch' io disfatto, fatto.	42
Ed io a lei: L'angoscia che tu hai Forse ti tira fuor della mia mente,	
Si che non par ch' i' ti vedessi mai.	45
Ma dimmi chi tu se', che 'n sì dolente Luogo se' messa, ed a sì fatta pena,	
Che, s'altra è maggio, nulla è sì spiacente.	48
Ed egli a me: La tua città, ch'è piena D'invidia sì che già trabocca il sacco,	
Seco mi tenne in la vita serena.	51
Voi, cittadini, mi chiamaste Ciacco: Per la dannosa colpa della gola,	
Come tu vedi, alla pioggia mi fiacco:	54
Ed io anima trista non son sola, Chè tutte queste a simil pena stanno	
Per simil colpa: e più non fe' parola.	57
Io gli risposi: Ciacco, il tuo affanno Mi pesa sì, ch' a lagrimar m' invita:	
Ma dimmi, se tu sai, a che verranno	60
Li cittadin della città partita: S'alcun v'è giusto: e dimmi la cagione	
Perchè l'ha tanta discordia assalita.	63
Ed egli a me: Dopo lunga tenzone Verranno al sangue, e la parte selvaggia	
Cacerà l'altra con molta offensione.	66
Poi appresso convien che questa caggia	

49. Din Födeby, nemlig Florentz.

52. Ciacco, en paa Dantes Tid almindelig Forkortelse af Navnet Jacobo; men Ciacco betyder ogsaa et Svin; dernæst en Fraadser. Hvem den her nævnte Ciacco ellers har været, er ubekjendt.

Du Livet fik, før endnu mit blev taget.“	42
Og jeg: “Den Qval, hvori jeg Dig mon finde, Maaske Dig bort af min Erindring tager, Saa ej jeg veed jeg saae Dig nogensinde.	45
Men siig mig hvo Du er, Du som indtager Saa sorgfuld Sted, fordømt til slig en Qvide, At selv en större mere dog behager.“	48
Og han til mig: “Din By, som saa mon lide Af Had opfyldt, at Sækken snart maa revne, Der var det jeg nød Solens Straaler blide.	51
I Borgere Ciacco mig mon nævne; Formedelst Strubens ryggesløse Bröde Ta'er Regnen, som Du skuer, al min Evne.	54
Ej ene min usalige Sjæl maa böde; Thi alle disse samme Straf annammer For samme Skyld.“ Ej flere Ord der löde.	57
Og jeg ham svared': “Ciacco! mig din Jammer Trykker saa tungt, at jeg maa Taarer fælde. Men, om Du veed det, hvilken Skjæbne rammer	60
Borgerne i den deelte By, Du melde; Er Nogen der retfærdig? Siig mig Grunden, Hvi Twist dem saa har kunnet overvælde.“	63
Og han til mig: “Naar Tid i Twist er svunden, Skal Blod der flyde; Skovpartiet driver Det andet bort med Skjændsel overvunden.	66
Saa bör det sig, at det besejret bliver	

51. serena i Modsætning til det Clima, hvori han nu maa leve.

61. Den (nemlig i Partier) deelte By er Florents.

65. Skovpartiet er det hvide Parti (la parte bianca) som i 1301 fordrev det andet ø: det sorte Parti. Selvaggia kaldes det fordi det først dannedes i det skovrige Valdisiere.

- Infra tre soli, e che l'altra sormonti
Con la forza di tal che testè piaggia. 69
- Alto terrà lungo tempo le fronti,
Tenendo l'altra sotto gravi pesi,
Come che di ciò piange e che n' adonti. 72
- Giusti son due, e non vi sono 'ntesi:
Superbia, invidia ed avarizia sono
Le tre faville ch' hanno i cuori accesi. 75
- Qui pose fine al lacrimabil suono.
Ed io a lui: Ancor vo' che m' insegni,
E che di più parlar mi facci dono. 78
- Farinata e 'l Tegghiajo, che fur sì degni,
Jacopo Rusticucci, Arrigo e 'l Mosca,
E gli altri ch' a ben far poser gl'ingegni, 81
- Dimmi ove sono, e fa ch' io li conosca;
Chè gran desio mi stringe di sapere,
Se 'l ciel gli addolcia, o lo 'nferno gli attosea. 84
- E quegli: Ei son tra le anime più nere:
Diverse colpe giù gli aggrava al fondo.
Se tanto scendi, li potrai vedere. 87
- Ma quando tu sarai nel dolce mondo,
Pregoti ch' alla mente altrui mi rechi:
Più non ti dico, e più non ti rispondo. 90

69. Egentlig: Ved hans Hjælp, som allerede krydser ved Stranden. Andre forklare piaggiare paa andre Maader. At krydse vil her sige at ligge og lure paa Lejligheden. Her menes Carl af Valois, som af Pave Bonifacius den 8de blev sendt til Florents for at stiftte Fred, og derpaa berigede sig ved det hvide Parties Undertrykkelse, ved hvilken Lejlighed ogsaa Dante blev jaget i Landflygtighed.

73. Hvem der er meent ved de To er uvist.

79—80. De her nævnte Personer vare Florentinske Stats-

- Om trende Aar; hiint skal dem overmande
Ved ham, som lurer paa hvad Tiden giver. 69
- Højt skal de hæve længe da sin Pande,
Imens de dem med håarde Byrder trykke,
Hvormeget end sin Harm med Graad de blande. 72
- To er retfærdig, men de höres ikke;
Nid, Hovmod, Gjerrighed er de Glüder trende,
Som saa i Brand dem deres Hjerter stikke.“ 75
- Hans sörgelige Tale her mon ende.
- Og jeg til ham: “Endnu Du maa mig lære;
Og end, jeg be'er, med Ord Du maa mig tjene. 78
- Farinata og Tegghiajo, saa værd al Ære,
Rusticucci, Arrigo, og Mosca og Alle
Hine, hvis Hu til Ret kun vendt mon være, 81
- Hvor er' de? Lad mit Öje paa dem falde;
Thi heftig Længsel trænger mig at vide
Om Himlen gi'er dem Fryd, eller Holved' sin Galde.“ 84
- Og han: “Blandt end meer sorte Sjæle de lide;
Forskjellig Skyld dem tynger ned mod Bunden;
Du kan dem skue, hvis Du gaaer saa vide. 87
- Men naar det süde Liv Du har gjensunden,
Jeg be'er Dig, væk hos Andre da mit Minde.
Ej meer til Ord og Svar jegaabner Munden.“ 90

mænd; Farinata træffer han siden blandt Kjætterne. (C. X. V. 32) Tegghiajo og Rusticucci blandt de til unaturlig Vellyst hengivne (C. XVI. V. 41—44.) Mosca, som væsentlig bidrog til Partistridighedernes Begyndelse i Florents, træffer han mellem dem, som have vakt Uenighed paa Jorden. (C. XXVIII. 106.)

89. Dette Önske om ej at glemmes paa Jorden lader Dan-te flere af de Syndere, han træffer, udtales.

- Li diritti occhi torse allora in biechi:
 Guardommi un poco, e poi chinò la testa:
 Cadde con essa a par degli altri ciechi. 93
- E 'l duca disse a me: Più non si destà
 Di quà dal suon dell'angelica tromba.
 Quando verrà la nemica podesta,
 Ciascun ritroverà la trista tomba,
 Ripiglierà sua carne e sua figura,
 Udirà quel che in eterno rimomba. 99
- Sì trapassammo per sozza mistura
 Dell'ombre e della pioggia a passi lenti,
 Toccando un poco la vita futura. 102
- Perch' i' dissi: Maestro, esti tormenti
 Cresceranno ei dopo la gran sentenza,
 O fien minori, o saran si cocenti? 105
- Ed egli a me: Ritorna a tua scienza,
 Che vuol, quanto la cosa è più perfetta,
 Più senta 'l bene e così la doglienza. 108
- Tuttochè questa gente maladetta
 In vera perfezion giàmmai non vada,
 Di là, più che di quà, essere aspetta. 111
- Noi aggirammo a tondo quella strada,
 Parlando più assai ch' i' non ridico:
 Venimmo al punto dove si digrada:
 Quivi trovammo Pluto il gran nemico. 114

99. Det, som evigt skal gjenlyde for dem, er Dommen.

106. Din Lære, det er: den Aristoteliske Philosophi, som

Til Skjelen han sit Blik fortrak dybt inde,	
Saae paa mig lidt; sit Hoved da om föje	
Han böjed og sank om, som de andre Blinde.	93
Min Förer da: "Han aabner ej sit Öje	
För Domsbasunen lyder og tilbage	
Den Magt, de frygte, kommer fra det Hüje.	96
De finde da sin mørke Grav, og tage	
Sit Kjöd og Skikkelse igjen, og höre	
Det, som skal lyde gjennem Evigheds Dage."	99
Saa gik vi gjennem dette smudsige Röre	
Af Skygger og Regn, og mens vi sagte skride,	
Vi kort det Liv, som komme skal, beröre.	102
Hvorfor jeg sagde: "Mester! det, de lide,	
Skal Dommen det foröge eller lindre,	
Hvad eller bli'er det stedse samme Qvide?"	105
Og han til mig: "Din Lære Du erindre,	
Som vil: jo mere Noget bli'er fuldkommen,	
Saa blier dets Fryd og Smerte det ej mindre.	108
Hvorvel nu denne Slægt, som hid er kommen,	
Fuldkommenhed ej naaer, den virkelige,	
Den venter det dog meer efter end för Dommen."	111
Talende Meer, som her jeg ej vil sige,	
Vi vandred' hele Vejen i en Bue	
Indtil det Punkt, hvor nedad man maa stige.	114
Der fik vi Plutus, Fienden, at skue.	

Du ivrigen har studeret. Cfr. C. IV. V. 131, seqq.

116. Plutus er Rigdommens Gud.

CANTO SETTIMO.

- Pape Satan, pape Satan aleppe!
Cominciò Pluto colla voce chioccia.
E quel Savio gentil, che tutto seppe, 3
Disse per confortarmi: Non ti noccia
La tua paura, chè, poder ch'egli abbia,
Non ti terrà lo scender questa roccia. 6
Poi si rivolse a quell' enfiata labbia,
E disse: Taci, maladetto lupo:
Consuma dentro te con la tua rabbia. 9
Non è senza cagion l'andare al cupo:
Vuolsi così nell' alto ove Michele
Fe' la vendetta del superbo strupo. 12
Quali dal vento le gonfiate vele
Caggiono avvolte, poichè l'alber siacca;
Tal cadde a terra la fiera crudele. 15
Così scendemmo nella quarta lacca,
Prendendo più della dolente ripa,
Che 'l mal dell' universo tutto insacca. 18
Ahi giustizia di Dio, tante chi stipa
Nuove travaglie e pene, quante i' viddi!
E perchè nostra colpa sì ne scipa? 21

1. Originalens Vers bestaaer, som Fortolkerne sige, af et uforstaaeligt italieniseret Hebraisk, hvis Mening vel er den i Oversættelsen angivne. For Curiositetens Skyld anföres Benvenuto Cellinis Fortolkning; han mener, rimeligviis for Spög, at det skulde være Fransk: paix, paix, Satan! paix, paix, Satan! allez paix! hvilke Ord han, just saaledes, vil have hørt

SYVENDE SANG.

“Her Satan er den Förste, her den Sidste!”	
Begyndte Plutus med sin hæse Stemme.	
Den ædle Vise da, som alting vidste,	3
Sa'e, paa det at min Frygt jeg skulde glemme:	
“Fat Mod! hans Magt, hvor stor den end mon være,	
Skal dog din Gang fra Klippen her ej hemme.”	6
Men ham, hvis Laeber harmopblæste ere,	
Tiltaled' han saa: “Fordömte Ulv! hold Munden!	
Dig og din Harme Du i Dig fortære.	9
Ej uden Skjel han gaaer til Helvedbunden.	
Der, hvor Michael engang mon Hevnen tage	
For Overmodet, er for Godt det funden.”	12
Som Sejl, der svulmende i Luften rage,	
Slappede falde ned naar Masten knækker,	
Saa faldt det grumme Bæst med eet tilbage.	15
Saa steg vi i det fjerde Dyb, og strækker	
Vor Vej ad Sorgens Bred alt længer nede,	
Som hele Verdens Ve i sig bedækker.	18
O Guds Retsfærdighed, som mon berede	
Saamegen Jammer og Qval, som traf mit Øje!	
Hvi maa vor Skyld i slig en Nød os stede!	21

udraabe af en Præsiderende i en Forsamling, idet denne vilde dæmpe en pludselig opkommen Larm.

8. Angaaende Ulven cfr. Canto I. V. 49. Anm.

12. Egentlig, for den overmodige Voldtægt eller Krænkelse, — fordi han, Satan, besmittede den før rene Himmel ved sin Overtrædelse, der var en Følge af hans Overmod og Stolthed.

- Come fa l'onda là sovra Cariddi,
 Che si frange con quella in cui s' intoppa;
 Così convien che qui la gente riddi. 24
- Qui vid' io gente più che altrove troppa,
 E d'una parte e d'altrà, con grand' urli,
 Voltando pesi per forza di poppa: 27
- Percotevansi incontro, e poscia pur li
 Si rivolgea ciascun, voltando a retro,
 Gridando: Perchè tieni, e perchè burli? 30
- Così tornavan per lo cerchio tetro,
 Da ogni mano all'opposito punto,
 Gridandosi anche loro ontoso metro. 33
- Poi si volgea ciascun, quand' era giunto
 Per lo suo mezzo cerchio all'altra giostra;
 Ed io, che avea lo cor quasi compunto, 36
- Dissi: Maestro mio, or mi dimostra
 Che gente è questa, e se tutti fur cherici
 Questi cherutti alla sinistra nostra. 39
- Ed egli a me: Tutti quanti fur guerci
 Si della mente, in la vita primaja,
 Che con misura nullo spendio ferci. 42
- Assai la voce lor chiaro l'abbaja,
 Quando vengono a' duo punti del cerchio,
 Ove colpa contraria li dispaja. 45
- Questi fur cherici, che non han coperchio

22—24. Man bemærke, som Biagioli siger, at Ligheden her blot ligger i den evige eensformige Bevægelse frem og tilbage mod hinanden; de Fordømtes Bevægelse er ikke, som Bølgernes, voldsom og uregelmæssig; riddare betegner også gaae i regelmæssig Kredslands.

30. Egentlig: "hvorfør holder Du?" nemlig, som man forklarer det, Haanden lukket; cfr. V. 57. og "hvorfør kaster

- Saadan som ved Charybdis hist de höje
 Bölger sig bryde i sit vilde Müde,
 Saa maa sig Folket her i Rader föje. 24
- Fra begge Sider Skrig imod mig löde;
 Og fleer' end ellers seer jeg der i Skarer,
 Som Byrder frem ved Hjælp af Brystet stüde. 27
- Og hvor de mod hinanden kom, der farer
 Enhver tilbage, væltende, og skriger:
 "Hvi öder Du?" "Og Du! siig hvi Du sparer?" 30
- Saa i sin mörke Kreds de fremad stiger
 Fra hver sin Kant, til Enden de har naaet,
 Mens idelig de haanende Ord de siger. 33
- Naar saa den halve Kreds de have gaaet,
 Hver vender sig for atter hist at stride;
 Og jeg, hvis Hjerte var som sönderslaaet, 36
- Jeg sagde: "Mester! Du mig dette tyde,
 Hvad Folk det er, om de med Hodet bare
 Var Præster Alle, paa vor venstre Side." 39
- Og han til mig: "Saa blind de alle vare
 Paa Sjælen hist i Livet, för de döde,
 At kun de saae: at öde eller spare. 42
- Det tyder klart de Hyl, som de udstöde
 Hvergang ved Kredsens Ender af de dreje,
 Hvor de adskilles ved en modsat Bröde. 45
- Hine var Præster, de som ikke eje

Du væk?"

38. Egentlig de tonsurerede. Rimeligviis menes her de Sanime, som de, der ere omtalte i Vers 46, altsaa de Gjerrige; Ödelandene gaae altsaa paa deres höjre Side.

42. Egentlig: At de der (i Livet) ikke gjorde nogen Udgift med Maade, hvilket siges baade om de Ödsle og om de Gjerrige.

- Pilosò al capo, e Papi e Cardinali,
In cui usa avarizia il suo soperchio. 48
- Ed io: Maestro, tra questi cotali
Dovre' io ben riconoscere alcuni,
Che furo immondi di cotesti mali. 51
- Ed egli a me: Vano pensiero aduni:
La sconoscente vita, che i fe' sozzi,
Ad ogni conoscenza or li fa brunì. 54
- In eterno verranno agli duo cozzi:
Questi risurgeranno del sepulcro
Col pugno chiuso, e questi co' crin mozzi. 57
- Mal dare e mal tener lo mondo pulcro
Ha tolto loro, e posti a questa zuffa:
Qual ella sia, parole non ci appulcro. 60
- Or puoi, figliuol, veder la corta buffa
De' ben che son commessi alla fortuna,
Perchè l'umana gente si rabbu'fa. 63
- Che tutto l'oro ch' è sotto la luna,
E che già fù, di qüeste anime stanche
Non poterebbe farne posar una. 66
- Maestro, dissi lui, or mi di' anche:
Questa fortuna, di che tu mi tocche,
Che è, che i ben del mondo ha si tra branche? 69
- E quegli a me: O creature sciocche,
Quanta ignoranza è quella che v' offendè!
Or vo' che tu mia sentenza ne 'mbocche: 72

57. Foröderne med afstumpet Haar, til Tegn paa at de have ödet Alt lige til det Sidste, Haarene.

70—71. Uvidenheden, som Virgil her udskjælder, er ikke Dantes, nemlig at han ikke ved hvem Fortuna er, men Mæng-

Haar paa sit Hoved, Pærer og Cardinaler, Som det i Gjerrighed længst at drive pleje.“	48
“Mester! blandt dem, som lide disse Qvaler“, Jeg sa'e, “jeg Nogle vel gjenkjende burde, Som leed af hine Fejl, Du der omtaler.“	51
“Du tager Fejl“, — saa tog han da til Orde; “Besmittelsen, som dem i Livet blænder, Gjør her dem mørke, saa de ukjendt vorde.	54
Ewig de til de tvende Stød sig vender; Engang af Graven de udvandre ville Med stumpet Haar, og de med lukkede Hænder.	57
Fordi de ilde gav og spared ilde, Fra Verdens Lyst de kom til denne Möje; Den skal med skjönne Ord jeg ej fremstille.	60
Nu kan Du skue, Sön! den Spög saa föje Af Goder, som Fortuna kan uddele, Hvorfor sig Menneskene saa bemöje.	63
Thi alt det Guld, som er og var paa hele Den vide Jord, skal dog ej kunne yde Hvile for een af disse trætte Sjæle.“	66
“Mester!“ jeg sa'e; “Du dette end mig tyde: Fortuna nævned Du; hvem mon hun være, Som med sin Klo kan Goder röve og byde?“	69
Og han til mig: “O Daarer som I ere! Hvor hildes I, fordi saa Lidt I vide! Nu vil jeg Du skal lytte til min Lære.	72

dens, der ved sin Misfornøjelse og Daarlighed i Almindelighed viser saa liden Agt for hende.

72. imboecare, tage i Munden, forklare Andre lægge i Munden; Meningen bliver da: jeg vil at Du skal udbrede denne min Lære.

- Colui, lo cui saper tutto trascende,
Fece li cieli, e diè lor chi conduce,
Si ch' ogni parte ad ogni parte splende, 75
Distribuendo ugualmente la luce;
Similemente agli splendor mondani
Ordinò general ministra e duce, 78
Che permutasse a tempo li ben vani,
Di gente in gente e d'uno in altro sangue,
Oltre la difension de' senni umani: 81
Perchè una gente impera e l'altra langue,
Seguendo lo giudicio di costei,
Ched è occulto, com' in erba l'angue. 84
Vostro saper non ha contrasto a lei:
Ella provvede, giudica, e persegue
Suo regno, come il loro gli altri Dei. 87
Le sue permutazion non hanno triegue:
Necessità la fa esser veloce;
Si spesso vien chi vicenda consegue. 90
Quest'è colei ch'è tanto posta in croce
Pur da color che le dovrían dar lode,
Dandole biasmo a torto e mala voce. 93
Ma ella s'è beata, e ciò non ode:
Con l'altre prime creature lieta
Volve sua spera, e beata si gode. 96
Or descendiamo omai a maggior pietà.

75. De tvende Himmelkugler beskinne hver sin Side af Jorden.

89. Te (fortunam) semper anteit sæva necessitas. Horats.
Fortolkerne have spurgt hvad det er for en Nödvendighed,
Dante her mener, som tvinger Fortuna til denne Vexlen. Nog-
le mene den guddommelige Beslutning; Andre sige, at hun

Som han, hvis Viden Alt mon overskide Himlene danned', gav dem deres Leder,	
Saa hver af dem beskinner hver sin Side,	75
Idet de Lyset ligelig udspreder,—	
Saa satte han en fælles Herskerinde For Jordens timelige Herligheder;	78
Snart her, snart der hun skulde lade skinne Den Glimmer, som saa hastig er forgangen;	
Ej skulde Menneskets Indsigt hende binde.	81
Derfor er en Slægt mægtig, mens saamangen Er svag, — som hendes Domme det udsige,	
Der selv er skjult, ret som i Græsset Slangen.	84
Jer Indsigt maa for hende altid vige. Hun seer, hun dömmier, kan sit Bud udføre,	
Som andre Guder, hver i deres Rige.	87
Ej hendes Vexlen nogen Stands mon gjøre; Nödvendighed til Ilen hende driver;	
Derfor saa tadt man om et Fald maa höre.	90
Hun er det, som saa tadt korsfæstet bliver, Idet med Uret Haan dc hende byder,	
Som mest just burde prise hendes Iver.	93
Men salig selv hun ej om det sig bryder; Mellem de andre Evige med Glæde	
Sit Hjul hun ruller og sig salig fryder.	96
Til større Qvaler nu vi ned maae træde;	

med sit Hjul maa følge Himlens evige Bevægelse o. s. v. Biagioli mener, at den er begrundet i de utallige Menneskers utallige, modstridende Bønner, som opsendes til hende.

95. De første Skabninger ere vel dc i Canto 3. V. 7—8
omtalte evige, nemlig Ideerne og Englene.

- Già ogni stella cade, che saliva
Quando mi mossi, e 'l troppo star si vieta. 99
- Noi ricidemmo 'l cerchio all'altra riva
Sovr' una fonte che bolle, e riversa
Per un fossato che da lei diriva. 102
- L'acqua era buja molto più che persa;
E noi, in compagnia dell'onde bige,
Entrammo giù per una via diversa. 105
- Una palude fa, ch' ha nome Stige,
Questo tristo ruscel, quando è disceso
Al piè delle maligne piaggie grige. 108
- Ed io, che di mirar mi stava inteso,
Vidi genti fangose in quel pantano,
Ignude tutte e con sembiante offeso. 111
- Queste si percotean, non pur con mano,
Ma con la testa, e col petto e co' piedi,
Troncandosi co' denti a brano a brano. 114
- Lo buon Maestro disse: Figlio, or vedi
L'anime di color cui vinse l'ira:
Ed anche vo' che tu per certo credi, 117
- Che sotto l'acqua ha gente che sospira,
E fanno pullular quest'acqua al summo,
Come l'occhio ti dice u' che s'aggira. 120
- Fitti nel limo dicon: Tristi fummo
Nell' aer dolce che dal Sol s' allegra,
Portando dentro accidioso fummo: 123
- Or ci attristiam nella belletta negra.
Quest'inno si gorgoglian nella strozza,

99. Qvando mi mossi. ofr. Canto 1, V. 136.

103. Perso er efter Dantes egen Forklaring en Farve

- Hver Sjerne synker alt, som var opstaaet
Da frem jeg gik; de Nölen ej tilstede.“ 99
- Vi over Kredsen skar, en Bred vi naaed'
Alt af en Flod, som bruser i sit Leje,
Der ved dens vilde Fald sin Spalt har faaet. 102
- Meer Malm end Dunkelhed dens Bülger eje;
Og vi, i Fölge med dens sorte Vande,
I Dybet stege ned ad vilde Veje. 105
- Et Kjær, som kaldes Styx, den der mon danne,
Den sürgelige Flod, ved Foden nede
Af disse graae og qvalopfyldte Strande. 108
- Og der, som mine Blik opmærksom glede
Omkring, jeg Skikkeler i Dyndet kjender;
Nögne de var og deres Miner vrede. 111
- Der sloges de, ej blot med bare Hænder;
Med Hoved, Bryst og Füdderne de stride.
Og flænge Stykker af med hvasse Tænder. 114
- Min gode Mester sagde da: “Her lide
De Sjæle, som lod Vreden vinde Sejer;
Og end jeg vil, at Du for vidst skal vide, 117
- At Bölgan i sit Dyb end Mangen ejer,
Som lader Vandet op fra Grunden fare,
Som Öjet viser Dig, hvor Du det drejer. 120
- I Dyndet jamre de: ““Vi mörke vare,
Hvor Liv og Lyst af Solens Straaler runde,
Fordi vi qvalmfuld Rög i Hjertet bare. 123
- Nu harmes vi i Dyndets dybe Grunde.““
Den Sang i Halsen stamme de; thi ikke

“blandet af Purpur og Sort, men det Sorte har Overhaand.“
Vandet var altsaa endnu mörkere end denne Farve.

Chè dir nol posson con parola integra.	126
Così girammo della lorda pozza	
Grand' arco tra la ripa secca e 'l mezzo,	
Con gli occhi volti a chi del fango ingozza.	129
Venimmo appiè d'una torre al dassezzo.	

CANTO XXXIII.

La bocca sollevò dal fiero pasto	
Quel peccator, forbendola a' capelli	
Del capo ch' egli avea diretro guasto.	3
Poi cominciò: Tu vuoi ch' i' rinnovelli	
Disperato dolor che 'l cuor mi preme,	
Già pur pensando, pria ch' i' ne favelli.	6
Ma se le mie parole esser den seme	
Che frutti infamia al traditor ch' i' rodo,	

I. I Slutningen af næstforegaaende Sang fortæller Dante, at han fik Øje paa to i Isen indfrosne Personer, hvoraf den Enes Hoved hvilede ovenpaa den Andens; den, som laae øverst, gnavede med Tænderne som en Hund paa den Andens Hoved, hvorfor Dante forsærdet spørger ham om Grunden til et saa "dyrisk Tegn paa Had", og lover ham, hvis han har retsfærdig Grund til Klage, da at ville give ham Opreisning i Verden. Grev Ugolino delle Gherardesca, som Digteren i denne Sang indfører talende, var i Aaret 1284 af Pisanerne valgt til Pödesta, idet de haabede ved ham at kunne afvende det Uveir, som truede dem fra de forenede Florentiner, Genueser og Luccheser. De første fik han ogsaa ved Guld til at fratræde Forbundet; Genueserne og Luccheserne derimod rykkede, uagtet

- De den med hele Ord udsige kunne.“ 126
 Saadan en Kreds vi i vor Gang afstikke
 Om Sumpens Pöl langs med dens tørre Rande,
 Med Blikket vendt mod dem, som Slammet drikke. 129
 Tilsidst ved Foden af et Taarn vi stande.
-

XXXIIIte SANG.

- I fra sit grumme Maaltid da i Veiret
 Han hæved Munden, tørred den i Haaret
 Paa Hovedet, hvis Bagdeel han fortærer'. 3
 “Du vil“, han sa'e, “at jeg skalaabne Saaret,
 Fortvivlet Smertes, som mit Hjerte brænder
 End blot ved Tanken, förend Ord er baaret. 6
 Men hvis mit Ord skal være Sæd, som sender
 Forræderen Skjændsels Frugt, som her jeg piner,

han, for at vinde dem til Fred, overgav dem nogle Fæstninger, mod Byen; Folket, som nu i Ugolino saae en Forræder, assatte ham. Ugolino forbandt sig da med sin Slægtning Nino, og begge opkastede sig til Herskere i Byen; da opstod et nyt Parti under de mægtige Ghibellinske Familjer Gualandi, Sismondi og Lanfranchi i Forbindelse med Erkebiskoppen Ruggieri; for at holde sig forbandt Ugolino sig med disse imod Nino; denne blev styrtet; men Ugolino selv, som i en Hungersnød havde paadraget sig Had, blev af det forbitrede Folk indsluttet i Palazzo del Popolo, hvor han, efter et frugtesløst Forsvar, maatte overgive sig; derpaa indespærret i Gualandis Taarn, siden kaldet Hungertaarnet, gik han og hans Børn den Skjæbne imøde, som han selv skildrer i Sangens Linjer.

Parlare e lagrimar vedrai insieme.	9
I' non so chi tu sie, nè per che modo Venuto se' quaggiù; ma Fiorentino Mi sembri veramente, quand' i' t' odo.	12
Tu dei saper ch' i' su 'l conte Ugolino, E questi l' arcivescovo Ruggieri: Or ti dirò perch' i' son tal vicino.	15
Che per l' effetto de' suo' ma' pensieri, Fidandomi di lui io fossi preso, E poscia morto, dir non è mestieri.	18
Però quel che non puoi avere inteso, Cioè come la morte mia fu cruda, Udirai, e saprai se m' ha offeso.	21
Breve pertugio dentro dalla muda, La qual par me ha 'l titol della fame, E 'n che conviene ancor ch' altri si chiuda,	24
M'avea mostrato per lo suo forame Più lune già, quand' i' feci 'l mal sonno Che del futuro mi squarcia 'l velame.	27
Questi pareva a me maestro e donno, Cacciando 'l lupo e i lupicini al monte, Perchè i Pisan veder Lucca non ponno.	30
Con cagne magre, studiose e conte, Gualandi con Sismondi e con Lanfranchi S' avea messi dinanzi dalla fronte.	33

22—23. Taarnet hedte egentlig Gualandis Taarn, siden kaldet la torre della fame.

25. Ugolino var indespærret i det nævnte Taarn fra August 1288 til Marts 1289, altsaa omrent 7 Maaneder.

28—29. Ulven og dens Yngel fremstiller i Drømmen Ugolino og hans Børn; Bjerget, "hvorfor Pisancne ikke kun-

Jeg tale vil, men det i Graad sig ender.	9
Ej veed jeg hvem Du er, som her indtriner, Ej hvordan hid Du kom; af Ord, som lyde Ifra din Mund, jeg troer Dig Florentiner.	12
Jeg er Grev Ugolino maa Du vide; Og han Ruggieri; nu jeg vil fortælle, Hvi jeg saa ublid sidder ved hans Side	15
At, da jeg hildet i hans Rænkers Fælde Ham troed', han til Fængsel og Død mig førte, Behöver ikke her jeg Dig at melde.	18
Men det, som hidindtil Du ikke hörte, Det er, hvor grum min Død, Du nu fornemme, Og dönnme saa, om han mig haardt berörte.	21
Det smale Vindve hist i Burets Gjemme,— Som efter mig er Hungertaarnet kaldet, Hvor Verden endnu mangen En skal glemme,—	24
Alt flere Maaners Lys var til os faldet Gjennem dets Hul, da sig en Dröm fremstilled, Saa Tæppet for min Fremtid blev mig spaltet.	27
Som Herre og Mester tyktes mig han iled, Imens han Ulven og dens Yngel jager Paa Aasen, som fra Lucca Pisa skilled.	30
For ham Simondi og Lanfranchi drager Med Gualandi; dem han monne sætte Foran med Hundeflokken grisk og mager.	33

ne see Lucca“, er Monte St. Giuliano. Jagtens Leder er Erkebispen Ruggieri, der som Fortrop, idet han paa Forrædernes Viis selv holder sig udenfor, udsender de tre i Texten og i Ann. til V. 1 nævnte Ghibellinerhövdinger i Spidsen for sin Hundeflok, det er, den ophidsede Pöbel,

- In picciol corso mi pareano stanchi
 Lo padre e i figli, e con l'agute scane
 Mi parea lor veder fender li fianchi. 36
- Quand'io fui desto innanzi la dimane,
 Pianger senti' fra l' sonno i miei figliuoli,
 Ch'eran con meco, e dimandar del pane. 39
- Ben se' crudel, se tu già non ti duoli,
 Pensando ciò ch' al mio cuor s' annunziava:
 E se non piangi, di che pianger suoli? 42
- Già eram desti, e l'ora s' appressava,
 Che 'l cibo ne soleva essere addotto,
 E per suo sogno ciascun dubitava, 45
- Ed io senti' chiavar l'uscio di sotto
 All' orribile torre: ond' io guardai
 Nel viso a mici figliuoi, senza far motto. 48
- Io non piangeva; si dentro impietrai:
 Piangevan elli; ed Anselmuccio mio
 Disse: Tu guardi si, padre: che hai? 51
- Però non lagrimai, nè rispos' io
 Tutto quel giorno, nè la notte appresso,
 Infin che l' altro Sol nel mondo uscio. 54
- Come un poco di raggio si fu messo
 Nel doloroso carcere, ed io scorsi
 Per quattro visi il mio aspetto stesso; 57
- Ambe le mani per dolor mi morsi:
 E quei, pensando ch' i' l fessi per voglia
 Di manicar, di subito levorsi, 60
- E disser: Padre, assai ci fia men doglia,

38. Af de firc, som vare hos ham, vare kun de to, Gaddo
 og Uguccione hans Börn, de to Andre, Anselmuccio og il Bri-

Kun kort var Löbet og de syntes trætte, Fader og Börn; hine med Tænder lede Tyktes mig skue deres Sider sprætte.	36
Og, vaagnet end för Dagen allerede, Jeg mine Börn, som hos mig var, mon höre Klage i Sövne og om Bröd at bede.	39
Vel er Du haard er dine Öjne törre Ved Tanken om hvad mig i Sind var runden; Hvis ej Du klager, hvad kan da Dig röre?	42
Alt var de vaagne, kommen alt var Stundem, Da Vægteren ind med Füden plejed træde; End for sin Dröm var hver i Tvivlen bunden;	45
Da hörte Naglen jeg for Hamren vige I Dören ind for Taarnet, og jeg skuer I Börnenes Aasyn uden Ord at sige.	48
Forstenet jeg min Graad tilbagetruer; De græd, og Anselmuccio min egen Sagde: "Du seer saa Fa'er! siig hvi Du gruer?"	51
Dog saae de Taaren i mit Blik ej stegen; Hele den Dag og Nat jeg taled ikke, Til Mörket bort for nyföldt Sol var vegen.	54
Men da den sparsomt Straalen ind mon skikke I vefyldt Fængsel, saa jeg spejlet kjender Mit eget Aasyn i de Fires Blikke,	57
Da beed af Qval jeg begge mine Hænder; De, i den Tanke at det Lyst mon være Til Spise, hurtig de mod mig sig vender	60
Og sige: "Fa'er! at lettere vi bære	

gata, hvis egentlige Navn var Nino, hans Nevene.

Se tu mangi di noi: tu ne vestisti	
Queste misere carni, e tu le spoglia.	63
Quetámi allor per non farli più tristi:	
Quel di e l'altro stemmo tutti muti:	
Ahi dura terra! perchè non t'apristi?	66
Posciachè summo al quarto di venuti,	
Gaddo mi si gittò disteso a' piedi,	
Dicendo: Padre mio, chè non m'aiuti?	69
Quivi morì: e, come tu mi vedi,	
Vid' io cascar li tre ad uno ad uno	
Tra 'l quinto di e 'l sesto: ond' i' mi diedi	72
Già cieco a brancolar sovra ciascuno,	
E tre di li chiamai poich' e' fur morti;	
Poscia più che 'l dolor potè 'l digiuno.	75
Quand'ebbe detto ciò, con gli occhi torti	
Riprese 'l teschio misero co' denti,	
Che furo all' osso, come d'un can, forti.	78
Ahi Pisa, vituperio delle genti	
Del bel paese là dove 'l Si suona:	
Poi che i vicini a te punir son lenti,	81
Muovansi la Capraia e la Gorgona,	
E faccian siepe ad Arno in su la foce,	
Si ch' egli annieghi in te ogni persona.	84
Che, se 'l conte Ugolino aveva voce	
D'aver tradita te delle castella,	
Non dovei tu i figliuoi porre a tal croce.	87
Innocenti facea l'età novella,	

80. Efter Si ø: ja, benævner Dante det Italienske Sprog
la lingva del si, ligesom af hoc ø: oui, er opstaaet Benævnelsen
la lingva d' hoc (Langvedoc.)

Vor Sorg, spiis Du af os! Du os iklædte Vort ynkelige Kjød, Du det fortære!“	63
Da taug jeg, at ej meer i Sorg dem sætte. To Dage taus de op til mig sig klamred’;	
Ø Jord! somaabned ej din Favn ved dette!	66
Men da den fjerde Dag saae ind i Kamret, Faldt Gaddo om, og mens hans Øjne briste,	
“O Fa'er! hvi hjelper Du mig ej!“ han jamred’.	69
Han döde; og jeg, mens Dagene sig liste Den femte og den sjette, saae hvorlunde	
De alle faldt, de alle til den Sidste.	72
Blind famled jeg omkring de blege Munde; Tre Dage jeg med Raab de Döde vækker;	
Da kunde Hungren meer end Smerten kunde.“	75
Da saa var talt, han Øjet vildt fortrækker, Tog Ho'det atter mellem sine Tænder,	
Stærke som Hundens naar den Benet knækker.	78
O Pisa! Pisa! Du, som Folket skjænder, Hvor Si'et lyder i de skjönne Lande!	
Fordi dine Naboer Hevn ej mod Dig sender,	81
Capraja og Gorgona rejse sig og stande Som Dæmning höjt imod din Arnos Strömme,	
Saa hver din Mand skal drukne i dens Vande.	84
Thi vil om Ugolino end man dömme, At dine Fæstninger i ham Du havned,	
Hans Sünner burde dog slig Kalk ej tömme.	87
Til Brøde deres Ungdom Tid ej levned,	

82. Capraja og Gorgona, to Øer ikke langt fra Floden Arnos Munding.

86. Se Anm. til V. I.

Novella Tebe! Uguccione e il Brigata,	
E gli altri duo che 'l canto suso appella.	90
Noi passam'm oltre là 've la gelata	
Ruvidamente un' altra gente fascia,	
Non volta in giù, ma tutta riversata.	93
Lo pianto stesso li pianger non lascia,	
E 'l duol, che truova 'n su gli occhi rintoppo,	
Si volve in entro a far crescer l'ambascia:	96
Chè le lagrime prime fanno groppo,	
E, si come visiere di cristallo,	
Riempion sotto 'l ciglio tutto 'l coppo.	99
Ed avvegna che, si come d'un callo,	
Per la freddura ciascun sentimento	
Cessato avesse del mio viso stallo,	102
Già mi parca sentire alquanto vento;	
Perch' i': Maestro mio, questo chi muove?	
Non è quaggiuso ogni vapore spento?	105
Ond' egli a me: Avaccio sarai, dove	
Di ciò ti farà l'occhio la risposta,	
Veggendo la cagion che 'l fatio piove.	108
Ed un de' tristi della fredda crosta	
Gridò a noi: O anime crudeli	
Tanto, che data v'è l'ultima posta,	111
Levatemi dal viso i duri veli,	
Sì ch' i' sfoghi 'l dolor che 'l cuor m' impregna,	
Un poco pria che 'l pianto si raggieli.	114
Perch' io a lui: Se vuoi ch' i' ti sovvegna,	
Dimmi chi fosti, e s' i' non ti disbrigo,	
Al fondo della ghiaccia ir mi convegna.	117

117. Verset indeholder en Reservation fra Dantes Side; estersom han alligevel var besluttet paa at gaae til Isens Dyb,

Brigata og Uguccion', — Du Thebens Lige!	
Og dem, som nys i Sangen för er nævnet.	90
Vi paa vor Gang nu længer fremad stige, Hvor Kulden raa et andet Folk omgiver,	
Forover ej, men de paa Ryggen ligge.	93
For Taarer der ej Rum til Taarer bliver, Og Smerten, som i Øjet Hindring finder,	
Vender sig om og Qvalerne opliver.	96
De første Taarer sig i Klumper binder, Og, som Vesirer af Crystal, de hele	
Bægeret fylde over Øjets Hinder.	99
Men om ved Kulden end, som af de Dele, Hvor hornhaard Hud sig sætter, bort var taget	
Ifra mit Aasyn Evnen til at føle,	102
Mig tyktes dog en Luftning jeg opdaged'; Hvorfor jeg: "Mester! hvad bevæger denne?	
Er ikke her hver Varme da forjaget?"	105
Og han til mig: "Snart er Du selv derhenne, Hvor Øjet gi'er Dig Svaret, som Du kræved,	
Seende Grunden, som den Blæst mon sende."	108
En Stakkel af den frosne Skorpe hæved Sin Rüst da til os: "Sjæle ryggesløse,	
Saa at den sidste Plads er Eders blevet!	111
Det haarde Slør ifra mit Blik I löse, At jeg, för Kulden etter Taaren stænger,	
Mit Hjertes bitre Qvaler kan udöse."	114
Og jeg til ham: "Du skal ej bede længer! Nævn blot dit Navn, og hvis jeg Hjælp ej yder,	
Jeg indtil Isens Dybder hisset trænger."	117

anseer han sig i det Følgende fritaget for, uagtet Aanden nævner sit Navn, at holde dette tilsyneladende höjtideligt givne Löfte.

- Rispose adunque: I' son Frate Alberigo,
 I' son quel delle frutte del mal orto,
 Che quì riprendo dattero per figo. 120
 O, dissì lui, or se' tu ancor morto?
 Ed egli a me: Come 'l mio corpo stea
 Nel mondo su, nulla scienzia porto. 123
 Cotal vantaggio ha questa Tolommea,
 Che spesse volte l'anima ci cade
 Innanzi ch' Atropos mossa le dea. 126
 E perchè tu più volontier mi rade
 Le 'nvetriate lagrime dal volto,
 Sappi che tosto che l'anima trade, 129
 Come fec' io, il corpo suo l' è tolto
 Da un dimonio, che poscia il governa
 Mentre che 'l tempo suo tutto sia volto. 132
 Ella ruina in sì fatta cisterna;
 E forse pare ancor lo corpo suso
 Dell'ombra che di quà dietro mi verna. 135
 Tu 'l dei saper, se tu vien pur mo giuso:
 Egli è ser Branca d'Oria, e son più anni
 Poscia passati ch'ei fu sì racchiuso. 138
 I' credo, diss' io lui, che tu m' inganni;

118. Frate Alberigo dei Manfredi (af den hellige Marias Orden, som i Almindelighed kaldtes de lystige Brødre), havde, i en Ordstrid med Manfredo dei Manfredi, af denne faaet et Øresigen. Efter en tilsyneladende Forsoning indbød Alberigo den nævnte Manfredo med hans Søn til Gjæstebud. Ved Deserten udraabte han: "Bring nu Frugterne"; paa dette aftalte Tegn styrtede de under Bordet skjulte Mordere frem, og dræbte Manfredo og Sønnen. Jeg nyder Dadler for Figen, det er, værre Lidelse end den Død, jeg gav.

124. Den nederste Deel af Hélvede, i hvilken Forrædere

- Og han: "Mit Navn Bro'er Alberigo lyder,
 Han med den onde Haves Frugt; hernede
 Jeg Dadler nu for mine Figen nyder." 120
 "O, svared' jeg, er død Du allerede?"
 Og han til mig: "Hvordan mit Legem lider
 I Verden, derpaa har jeg ingen Rede. 123
 Den Forrang dette Ptolemæa nyder,
 At tadt en Sjæl indskrevet her mon vorde,
 Forinden Atropos hans Bane bryder. 126
 Men, at meer villig mine Taarers haarde
 Glassur Du fra mit Øje bort skal drage,
 Saa vid, saashart en Sjæl, som min det gjorde, 129
 Forraader, mon en Djævel strax indtage
 Hans Legem; han det siden har i Eje,
 Mens det fuldender hisset sine Dage. 132
 Hii gaaer til Graven hid ad sine Veje;
 Maaske Du endnu hist kan Legemet möde
 Af ham, som bag mig har sit Vinterleje. 135
 Du veed det vel, Du er jo ny hernede:
 Han er Ser Branca D'Oria; Aar bortdrager
 Alt siden han begyndte her at böde." 138
 "Jeg mener, sagde jeg, Du mig bedrager.

straffes, som Dante nu befinder sig i, er deelt i 4 Dele; den første Caina, af Cain, som dræbte sin Broder; cfr. Canto 5. V. 107. Den anden Antenora, af Trojaneren Antenor, som forraadte sit Fødeland; den tredie Ptolemæa af den Ægyptiske Konge Ptolemæus, som forraadte Pompejus; den fjerde Giudecca af Judas. I den nederste Kreds sætter Dante ogsaa Cæsars Mordere, Brutus og Cassius.

137. Branca D'Oria skal, i Forbindelse med sin Neven, paa Stimands Viis have dræbt sin Svigerfader Michel Zanche for at komme i Besiddelse af hans Gods.

- Chè Branca d'Oria non morì unquanche,
E mangia, e bee, e dorme, e veste panni. 141
- Nel fosso su, diss' ei, di Malebranche,
Là dove bolle la tenace pece,
Non era giunto ancora Michel Zanche, 144
Che questi lasciò 'l diavolo in sua vece
Nel corpo suo, e d'un suo prossimano
Che 'l tradimento insieme con lui fece. 147
- Ma distendi oramai in quà la mano,
Aprimi gli occhi: ed io non gliele apersi,
E cortesia fu lui esser villano. 150
- Ahi Genovesi, uomini diversi
D'ogni costume, e pien' d'ogni magagna!
Perchè non siete voi del mondo spersi? 153
Che col peggiore spirto di Romagna
Trovai un tal di voi che per sua opra
In anima in Cocito già si bagna,
Ed in corpo par vivo ancor di sopra. 156

142. Malebranche eg. med slemme Klöer, Djævle, som
Dante før har truffet paa sin Vandring.

-
- Thi Branca D'Orrias Kind er end ej bleget;
Han sover og klæ'er sig, og Mad og Drik han tager.“ 141
- “Til Malebranche, sa'e han, der, hvor Beget,
Det sejge, koger i de dybe Grave,
Var Michel Zanche endnu ej nedsteget, 144
- För denne Djævlen lod sit Legem have,
Sit og en Slægtnings, som ham Hjælp mon yde,
Da paa forrædersk Viis de Döden gave. 147
- Men ræk nu ud din Haand for at opbryde
Mit Öjepar!“ — —men jeg ham ikke föjed.
Mildhed det var hans Bönner at forskyde. 150
- O Genueser! Folk! som saa har skejet
Fra hver en Dyd og Pligt, af Synd saa fulde!
Hvi er' I ej af Jordens Kreds udfejet! 153
- Thi ved Romagnas værste Aand jeg skulde
Jer Landsmand see, som for sin Daad sig bader
I Aanden hvor Cocytos Bülger rulle, 156
Mens end hans Legem gaaer i Eders Gader.

151. Paa Grund af dette Udfald mod Genueserne skal
Dante paa et senere Besög i Genua have været utsat for Ubehageligheder.

Paa Rectors, øvrige Medlæreres og egne Vegne giver jeg mig den Åre at indbyde Disciplenes Forældre og Foresatte, samt enhver Anden, der interesserer sig for Undervisningen, til at overvære den offentlige Examen, der begynder Fredag den 27de Juni, og fortsættes de fulgende Dage i den Orden, som hosføjede Tabel udviser.

Carl Müller.

Christania den 19de Juni 1851.

Følgende Disciple dimitteres i indeværende Aar fra Christianiæ Kathedralskole til Universitetet:

1. Jens Aars, 18 Aar gl., Søn af Provst og Sognepræst til Alten-Talvig N. F. J. Aars.
 2. Sophus Conrad Christian Bodom, 19 Aar gl., Søn af afg. Sognepræst til Vestby, Bodom.
 3. Jens Vilhelm Bruenech, 19 Aar gl., Søn af afg. Overtoldbetjent Bruenech paa Moss.
 4. Carl Bertrand Christophersen, 20 Aar gl., Søn af Skomagermester Christophersen i Christiania.
 5. Michael Skjelderup Clauson, 18 Aar gl., Søn af Artillericapitain Clauson paa Hadeland.
 6. Christian Adolf Carl Foustad, 17 Aar gl., Søn af Borgermester C. Foustad i Christiania.
 7. Just Chritian Grönvold, 18 Aar gl., Søn af afg. Skibscapitain Grönvold.
 8. Hagbarth Rudolf Gulbranson, 18 Aar gl., Søn af Grosserer Hans Gulbranson i Christiania.
 9. David Faye Hansen, 18 Aar gl., Søn af Höiesterets-assessor M. Hansen i Christiania.
 10. Ude Jacob Hüst, 17 Aar gl., Søn af Forvalter Hüst i Christiania.
 11. Jacob Thurmann Ihlen, 18 Aar gl., Søn af Kjöbmmand Ihlen i Holmestrand.
 12. Wilhelm Andreas Wexels Kaurin, 17 Aar gl., Søn af Professor theologiae Kaurin i Christiania.
 13. Oluf Stenersen, 17 Aar gl., Søn af afg. Professor theologiae S. J. Stenersen i Christiania.
-

Examens-Tabel.

D a g e.	Formiddag.	Eftermiddag.	D a g e.	Formiddag.	Eftermiddag.
Fredag den 27de Juni.	7 Klasse 6 — 5 — Latinsk Stiil. 4 — 3 — 2 — a Arithmetik. Odén. 1 — Religion. Vogt.	7 Klasse 6 — 5 — Vocalmusik. Behrens 4 — 3 — 2 — b Religion. Vogt. 1 — a Historie. Brock.	Torsdag den 3die Juli.	7 Kl. Fransk. Daa. 6 — a Græsk. Rector. 5 — b Religion. Vogt. 4 — a Latin. Friis. 3 — b Mathem. Odén. 2 — a Tydsk. Müller. 1 — b Latin. Magnus.	5 Kl. a Mathematik. Odén. 4 — Fransk. Daa. 2 — b Geometri. Coucheron.
Löverdag den 28de Juni.	7 Klasse 6 — 5 — Norsk Stiil. 4 — 3 — 2 — a Religion. Vogt. 1 — b Historie. Brock.	5 Klasse. Geographi. Daa. 4 — a Græsk. Brock. 3 — 2 — Vocalmusik. Behrens. 1 —	Fredag den 4de Juli.	7 Kl. Hist. og Geogr. Daa. 6 — b Græsk. Rector. 5 — a Religion. Vogt. 4 — b Latin. Friis. 3 — a Latin. Coucheron. 2 — a Historie. Brock. 2 — b Arithmetik. Odén.	7 og 6 Kl. Gymnastik Kl. 4. 5 og 4 — do. — 4½. 3 — do. — 5. 2 — do. — 5½. 1 — do. — 6. } Hagemann
Mandag den 30te Juni.	7 Klasse Latin. Holth. 6 — Religion. Vogt. 5 — b Mathem. Odén. 4 — Geographi. Daa. 3 — Græsk. Brock. 2 — b Norsk. Coucheron.	7 og 6 Kl. Lat. Oversættelse. 5 — Fransk. Daa. 4 — b Mathem. Odén. 3 — a Tydsk. Coucheron. 2 — a Geographi. Vogt.	Löverdag den 5te Juli.	7 Kl. Mathematik. Odén. 6 — Fransk. Daa. 5 — a Latin. Friis. 3 — a Historie. Brock. 3 — b Latin. Coucheron. 2 — b Tydsk. Müller. 1 — Geogr. Vogt.	6 Kl. a Historie og Geogr. Daa. 5 — b Latin. Friis. 3 — a Norsk. Knudsen. 3 — b Historie. Brock.
Tirsdag den 1ste Juli.	7 Klasse Græsk. Rector. 6 — a Latin. Holth. 6 — b Hist. og Geogr. Daa. 4 — a Mathem. Odén. 3 — Religion. Vogt. 2 — a Norsk. Knudsen. 1 — a Latin. Magnus.	5 Kl. Tydsk. Daa. 4 — b Græsk. Brock. 3 — b Tydsk. Coucheron. 2 — b Geographi. Vogt.	Mandag den 7de Juli.	7 Kl. Mathematik. Odén. 4 — a Historie. Brock. 3 — Geogr. Vogt. 2 — a Latin. Müller. 1 — a Norsk. Magnus.	4 Kl. b Religion. Vogt.
Onsdag den 2den Juli.	7 Klasse Religion. Vogt. 6 — Tydsk. Daa. 5 — b Græsk. Brock. 4 — Tydsk. Müller. 3 — a Mathem. Odén. 1 — Regning. Coucheron.	7 Kl. Tydsk. Daa. 6 — a Mathematik. Odén. 6 — b Latin. Holth. 5 — b Historie. Friis. 4 — Historie. Brock.	Tirsdag den 8de Juli.	6 Kl. b Mathem. Odén. 5 — b Græsk. Brock. 4 — a Religion. Vogt. 2 — b Historie. Coucheron. 1 — b Norsk. Magnus.	7 Kl. Italiensk. Vogt. 3 — b Norsk. Knudsen. 2 — a Geometri. Coucheron. 2 — b Latin. Müller.
			Onsdag den 9de Juli.	3 Kl. 2 — Kalligr. og Tegning. 1 —	

Examen begynder hver Formiddag Kl. 8 og hver Eftermiddag Kl. 4.